

घरचा स्वाद,
घरची शुध्दता...

शुध्द आ... स्वस्थ रहा

नवल

महसील व गायीचे साजुळ तुप

मे. नवलमल दौलतराम, बॉम्बेलाँज खाली, आग्रा रोड, धुळे
फोन : (02562) 238661 email : navalgaonhddule@gmail.com

मूल्य
२.००

आपला महाराष्ट्र

संस्थापक - लोकमित्र भाई मदाने

WWW.APLAMAHARASHTRA.IN

संयुक्त वर्ष ६९ ■ अंक क्र.३१३ ■ शनिवार १५ ऑगस्ट २०२६ ■ धुळे, नंदुरबार, जळगाव, नाशिक आवृत्ती ■ पाने ८

POST REGD.No./DHL/53/24-26

डॉ.गौतम शाह धुळ्यात उपलब्ध

गुडघे दुखी, कंबरदुखी, स्तूपी डिस्क, संधीवात, सायटीका या रुग्णावर औझोन थेरपी व गुडघ्याची इंजेक्शन थेरपीने यशस्वी उपचार दि.१७ ऑगस्ट ते २२ ऑगस्ट २०२६ या कालावधीत धुळे येथे उपलब्ध असणार आहेत. स.१० ते २ दु. संपर्क :- डॉ.गौतम शाह M.S. (ऑर्थो) शाह क्लिनिक श्री.विठ्ठल हॉस्पिटल, जुने आस्था हॉस्पिटल, रामवाडीसमोर, मालेगावरोड, धुळे (फोन नं.०२५६२-२३५११३) भ्रमणध्वनी-०८६००३५१०००/९८८१२७८६९८

सरकारला अट्टावीस ऑगस्ट पर्यंत अल्टिमेटम चूक सुधारा नाहीतर सोडणार नाही : मनोज जरांगे

महसूल मंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी नुकतीच माध्यमांशी बोलताना आपली कौटुंबिक पार्श्वभूमी सांगत अत्यंत भावुक प्रतिक्रिया दिली होती. बावनकुळेंच्या या भावुक व्हीडीओवर आता मराठा आंदोलक मनोज जरांगे यांनी आपली सविस्तर प्रतिक्रिया दिली आहे. पत्रकारांशी संवाद साधताना मनोज जरांगे म्हणाले, मला पत्रकारांनी सांगितले की चंद्रशेखर बावनकुळे माध्यमांसमोर बोलताना

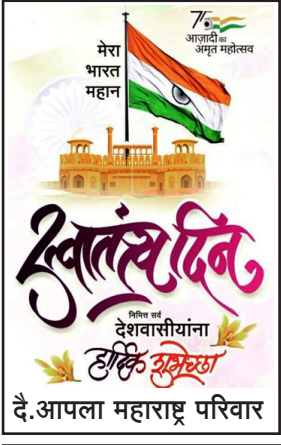
जालना, दि. १४ : मराठा आरक्षणाच्या नोंदी आणि प्रमाणपत्रांच्या मुद्यावरून राज्य सरकारला आणि बावनकुळेंना मनोज जरांगे यांनी इशारा दिला आहे. तुम्ही केलेली चूक २८ ऑगस्टच्या आत पत्र देऊन दुरुस्त करा. जी प्रमाणपत्रे रद्द केली आहेत, ती पुन्हा वैध करा आणि समाजाला द्या, आमचे काहीही म्हणणे असणार नाही. मात्र, जर ही चूक सुधारली नाही, तर पुन्हा मी तुम्हाला सोडणार नाही, असा सक्त इशाराही मनोज जरांगे यांनी दिला आहे.

भावुक झाले आणि त्यांच्या डोळ्यांत पाणी आले. रात्री मी त्यांचा तो व्हिडीओ पाहिला. त्यांनी त्यात त्यांच्या आईचा उल्लेख केला. तसेच, आपण मराठ्यांच्या विरोधात नसल्याचेही त्यांनी स्पष्ट केले.

मी माझ्या मराठा समाजावर खूप प्रेम करतो. मराठा समाजाच्या

विरोधात जर कुणी मराठा आला तरी मी त्याला सोडत नाही. मग दुसरा कुणी आला तर त्याला सोडण्याचा प्रश्नच येत नाही. पण, तुम्ही व्हीडीओत आईचे नाव घेतले आणि तुम्ही व्यथित झालात, हे पाहून मलाही वाईट वाटले. आम्ही मराठे आहोत. आम्ही एकदा-दोनदा माफ करून सोडून देतो.

त्यामुळे मी तुम्हाला यावेळी माफ करतो आणि इथून पुढे तुमच्यावर कोणतेही व्यंग करणार नाही. तर...रडण्याची वेळ बावनकुळेंना माफ करत असतानाच जरांगे पाटलांनी त्यांच्यावर राजकीय निशाणाही साधला. ते म्हणाले, तुम्ही इतके रडकुंडीला आलात. कारण तुम्ही मराठ्यांच्या नादी लागलात. मला तुमच्याबद्दल इतके बोलण्याची गरज नव्हती. पण तुम्ही मोठी चूक केलीत. परळीच्या टोळीच्या नादी लागून आणि त्यांचे ऐकून तुम्ही मराठ्यांच्या लेकांचे वाटोळे केले. म्हणूनच तुमच्यावर आज ही रडकुंडीची वेळ आली आहे. त्यामुळे इथून पुढे तरी तुम्ही त्यांचे ऐकणे बंद करा, असेही जरांगे म्हणाले.

दै.आपला महाराष्ट्र परिवार

उत्तराखंड-चमोली बोगदा दुर्घटनेत सात जण ठार चमोली, दि. १४ : उत्तराखंडमधील चमोली जिल्ह्यातील पीपलकोटी येथे बोगद्यात झालेल्या अपघातानंतर पंधरा तासांपासून बचाव पथके शोधकार्यात गुंतलेली आहेत. या अपघातात सात लोकांचा मृत्यू झाला आहे, तर तीन लोक अजूनही बोगद्यात (पान ८ वर)

पोलीस,अग्निशमन ३०१ जवानांना शौर्य पदके ब्यानव्व जणांना राष्ट्रपती विशिष्ट सेवापदके जाहीर

नवी दिल्ली, दि. १४ : स्वातंत्र्य दिनाच्या पार्श्वभूमीवर केंद्र सरकारने पोलीस, अग्निशमन दल, नागरी संरक्षण, होमगार्ड आणि कारागृह सेवांमधील उल्लेखनीय कामगिरी करणाऱ्या जवानांना शौर्य व सेवा पदके जाहीर केली आहेत. यंदा एकूण एक हजार ५७ जवानांना विविध पदकांनी सन्मानित करण्यात येणार आहे. यामध्ये ३०१ शौर्य पदके, ९२ राष्ट्रपती विशिष्ट सेवा पदके आणि ६६४ गुणवत्तापूर्ण सेवा पदकांचा समावेश आहे. एकूण ३०१ शौर्य पदकांपैकी २७१ पदके पोलीस कर्मचाऱ्यांना, तर २९ पदके अग्निशमन दलाच्या जवानांना देण्यात आली आहेत. विशेष म्हणजे यापैकी १९७ जवान

नक्षलवादाने प्रभावित भागात तैनात असताना दाखवलेल्या शौर्यासाठी सन्मानित झाले आहेत. याशिवाय जम्मू-काश्मीरमधील, ईशान्य भारतातील ५१ आणि देशातील इतर भागांतील १२ जवानांचाही शौर्य पदकाने गौरव करण्यात आला आहे. प्राण वाचवणे, मालमत्तेचे संरक्षण करणे, गुन्हेगारी रोखणे तसेच गुन्हेगारांना पकडताना असाधारण धैर्य आणि शौर्य दाखवणाऱ्या जवानांना ही पदके प्रदान केली जातात. राष्ट्रपती विशिष्ट सेवा पदक असाधारण आणि उत्कृष्ट सेवेसाठी ९२ जवानांना राष्ट्रपती विशिष्ट सेवा पदक जाहीर करण्यात आले आहे. यामध्ये पोलीस सेवेतील ८४, अग्निशमन सेवेतील ४, नागरी संरक्षण

व होमगार्डमधील १८, तर सुधार सेवेमधील १२ जवानांचा समावेश आहे. तसेच कर्तव्यनिष्ठा आणि गुणवत्तापूर्ण सेवेसाठी ६६४ जवानांना गुणवत्तापूर्ण सेवा पदक देण्यात येणार आहे. यामध्ये पोलीस सेवेतील ६०६, अग्निशमन सेवेतील २८, नागरी संरक्षण व होमगार्डमधील १८ आणि सुधार सेवेमधील १२ जवानांचा समावेश आहे. अधिकारी-कर्मचाऱ्यांचाही गौरव केंद्रीय अन्वेषण विभागातील २१ अधिकारी आणि कर्मचाऱ्यांनाही राष्ट्रपती पदकाने सन्मानित करण्यात आले आहे. त्यापैकी सहा जणांना विशिष्ट सेवा पदके, तर १५ जणांना गुणवत्तापूर्ण सेवापदके प्रदान करण्यात आले आहे. राष्ट्रपती विशेषसेवा पदके मिळालेल्यांमध्ये (पान ८ वर)

धुळे, शिरपूर, साक्री पोलीस ठाण्यांसाठी आजपासून दामिनी पथकांची स्थापना

धुळे, दि.१४ - महिलांवर होणारे अत्याचार, छेडछाड आणि कौटुंबिक किंवा सार्वजनिक ठिकाणांच्या हिंसाचाराला आळा घालण्यासाठी दि. १५ ऑगस्ट पासून धुळे जिल्हा पोलीस दल मार्फत धुळे शहर, शिरपूर शहर व साक्री पोलीस ठाणे येथे दामिनी पथकांची स्थापना करण्यात आली आहे.

महाराष्ट्र पोलीसांच्या दामिनी पथकाचा मुख्य उद्देश महिला आणि बालकांची सुरक्षा सुनिश्चित करणे हा आहे. दामिनी पथक हे महिलांच्या सुरक्षेसाठीचे

एक अत्यंत प्रभावी ढाल असून, समाजात महिलांना मुक्तपणे आणि निर्भयपणे जाता यावे, यासाठी पोलीस अधीक्षक विशाल आनंद यांच्या संकल्पनेतुन दामिनी पथकांची स्थापना करण्यात येत आहे. पथकात महिला पोलीस अधिकारी, अंमलदार यांचा समावेश असेल. त्यामुळे पिडीत महिला किंवा मुली निसंकोचपणे आपल्या तक्रारी व अडचणी थेट मांडू शकतील. सार्वजनिक ठिकाणी, शाळा-कॉलेज बाहेर किंवा कामाच्या ठिकाणी दामिनी पथकाची गरत होणार असल्यामुळे महिला व मुलींना (पान ८ वर)

गांजा शेतीवर छापा ४८० किलो गांजा जप्त

शिरपूर दि.१४(का. प्र.) : तालुक्यातील अतिदुर्गम टिटवाणाी परिसरात वनजमिनीवर बेकायदा गांजा लागवड केल्याप्रकरणी तालुका पोल्िसांनी दोन ठिकाणी छापा टाकून सुमारे ४८० किलो वजनाचा गांजासदृश अंमली पदार्थ जप्त केला. त्याची किंमत सुमारे २४ लाख रुपये आहे. या कारवाईनंतर दोन्ही संशयित आरोपी शेतातून पसार झाले. पोल्िसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, १३ ऑगस्ट रोजी शिरपूर शहर पोलीस ठाण्याचे प्रभारी अधिकारी पोलीस निरीक्षक जयपाल हिरे यांना मिळालेल्या गोपनीय माहितीच्या आधारे टिटवाणाी परिसरातील वनविभागाच्या जमिनीवर कारवाई करण्यात आली. (पान ८ वर)

कपाट दुरुस्तीच्या बहाण्याने चोरी एलसीबीने केले दोघांना जेरबंद

धुळे, दि.१४- कुलूप व कपाटाचे लॉक दुरुस्तीच्या बहाण्याने चोरी करणारे दोघांना स्थानिक गुन्हे शाखा, धुळे पोलीस पथकाने अटक केली. संशयितांनी दिवसा केलेल्या चोरीच्या गुन्ह्याची उकल केली. अंजनविहारे (ता. शिंदखेडा) येथील दत्त लोटेज पाटील यांच्या पत्नी घरी असतांना गावात कुलुपाची चावी बनविणारे अनोळखी व्यक्ती नऊ जुलैस दुपारी साडेतीनच्या सुमारास आले. त्यांनी घरातील कपाटाचे लॉक दुरुस्तीचा बहाणा केला.

लॉक दुरुस्ती करतांना कपाटात ठेवलेले सोने-चांदीचे दागिने चोरून नेले. याप्रकरणी दोंडाईचा पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल झाला होता. गुन्ह्याचा स्थानिक गुन्हे शाखेच्या पोल्िसांनी तपास सुरू होता. स्थानिक गुन्हे शाखेचे पोलीस निरीक्षक ज्ञानेश्वर वारे यांना नंदुरबार येथील संशयीत विधी संघर्षग्रस्त बालक याने त्याचा अन्य साक्षीदारासह चोरी केल्याचे माहिती मिळाली. चोर्ट्यांचा तपासासाठी पोलीस पथक रवाना केले. पथकाने दोंडाईचा शहरातील नंदुरबार चौफुली (पान ८ वर)

पो.नि.विनोद पाटील यांना राष्ट्रपती पदक

धुळे, दि. १४ (प्रतिनिधी) : स्वातंत्र्य दिनाच्या पार्श्वभूमीवर केंद्रीय गृह मंत्रालयाने २०२६ साठी धुळ्यातील विनोद प्रभाकर पाटील यांना गुणवत्तापूर्ण सेवा पदक जाहीर केले आहे. त्याबद्दल पोल्िस दलातील वरिष्ठ अधिकाऱ्यांसह आभेष्टांनी त्यांचे अभिनंदन केले आहे. विनोद पाटील यांनी त्यांच्या आजवरच्या ३६ वर्षांच्या सेवेत १६३ बक्षिसे, सोळा प्रशस्तीपत्रे आणि पोल्िस महासंचालक पदक मिळविले आहे.धुळ्यात पोल्िस मुख्यालयात (पान ८ वर)

मतदारांनी १७ ऑगस्टपर्यंत गणना प्रपत्र भरून जमा करण्याचे आवाहन

धुळे, दि.१४- भारत निवडणूक आयोगाच्या निर्देशानुसार मतदार याद्यांचे विशेष सखोल पुनरिक्षण (एसआयआर) कार्यक्रम राबविण्यात येत असून, धुळे शहर विधानसभा मतदारांसाठी अद्याप गणना प्रपत्र भरून संबंधित मतदान केंद्रांरी अधिकारी (बीएलओ) यांच्याकडे जमा केलेले नाही, त्यांनी १७ ऑगस्ट २०२६ पर्यंत ते भरून सादर करावे, असे आवाहन धुळे शहर सहाय्यक मतदार नोंदणी अधिकारी तथा अपर तहसीलदार वैशाळी हिंगे यांनी केले आहे.

मतदार याद्यांच्या विशेष सखोल पुनरिक्षण कार्यक्रमांतर्गत ३० जून ते १७ ऑगस्ट २०२६ या कालावधीत मतदान केंद्रांरी अधिकारी मतदारांचा घरोघरी भेटी देऊन गणना प्रपत्र भरून घेण्याचे आणि प्राप्त प्रपत्र संकलित करण्याचे काम करीत आहेत. धुळे शहर विधानसभा मतदारांसाठी अद्याप ११ हजार २६९ मतदारांचे गणना प्रपत्र प्राप्त होणे बाकी असून, ते पूर्ण करण्यासाठी केवळ दोन दिवसांचा कालावधी शिल्लक आहे. तरी १७ ऑगस्ट २०२६ पर्यंत ज्या मतदारांकडून गणना प्रपत्र प्राप्त (पान ८ वर)

एल.सी.बी.ने जवरी चोरीसह घरफोडी करणाऱ्या टोळक्याच्या मुसक्या आवळल्या; एक जण गजाआड

धुळे, दि.१४- धुळे शहरासह विविध ठिकाणी चोरी घरफोडी करणारी चोरट्यांची पाच जणांची टोळी स्थानिक गुन्हा अन्वेषण शाखेच्या पथकाने निष्पन्न केली. त्यातील एकाला अटक केली असून अन्य चौघांचा शोध सुरू आहे. शहरातील साक्रीरोड अजबेनगरमधील घर क्रमांक येथील फिर्यादी मनोज मोहनलाल शर्मा यांच्या घरातून तोडास मास्क लावलेल्या अनोळखी तरुणांनी जवरी चोरी केली. तसेच साक्षीदार संतोष कुंदनमल जैन रा. शांतीनगर धुळे यांचे घराचा कडीकोयंडा तोडून एकूण २६ हजार ४०० रुपयाचे सोने-चांदीचे

दागिने चोरून नेले. धुळे शहर पोल्िस ठाण्यात गुन्हा दाखल झाला. गुन्ह्याचा स्थानिक गुन्हे शाखा, धुळे यांनी समांतर तपास केला. पोल्िस निरीक्षक ज्ञानेश्वर वारे, स्थानिक गुन्हे शाखा, धुळे यांना गोपनिय माहिती मिळाली. त्यानुसार सुरत येथून गुरुचरणसिंग रणजितसिंग शिकलकर, रा. यशवंतनगर, साक्रीरोड, धुळे यास ताब्यात घेवून सखोल विचारपुस केली. त्याने त्याचे अन्य साथीदार राजेंद्रसिंग ऊर्फ राजुसिंग शिकलीकर रा. चामुंडा नगर, आजवरोड, वडोदरा गुजरात राज्य, अमृतसिंग ऊर्फ आण्णा बबलुसिंग टाक शिकलीकर, रा. बेस्तान, दिंडोली, सुरत, गुजरात, सुनिलसिंग धुंगरुसिंग तिलपितीया

रा.ई ब्लॉक-१२/५, बेस्तान, दिंडोली, सुरत, गुजरात, बांबीसिंग धुंगरुसिंग बेस्तान, दिंडोली, सुरत, गुजरात यांच्यासह अजबेनगर येथे दोन घरात आणि नकाणे रोडवरील शिक्षक कॉलनी या तीन ठिकाणी तसेच अमळनेर जि. जळगाव येथे चोरीची कबुली दिली. स्थानिक गुन्हे शाखेच्या पोल्िसांनी शहरात जवरीचोरी व घरफोडी करणाऱ्या पाच जणांची टोळीस निष्पन्न केली. मुख्य आरोपी तथा टोळी प्रमुख गुरुचरणसिंग शिकलकर यास अटक केली. जवरीचोरी व घरफोडीचे असे धुळे शहर, पश्चिम देवपूर, अमळनेर जि. जळगाव येथील चार गुन्हे उपडकीस आणले. उर्वरीत चार आरोपींचा शोध (पान ८ वर)

प्रतिबंधित गुटखा, तंबाखूचा चार लाखचा मुद्दमाल जप्त

नंदुरबार, दि.१४ (प्रतिनिधी)- शाहाद तालुक्यातील वडाळी गावातील आशानपुरी पान सेंटर येथे अन्न व औषध प्रशासनाच्या पथकाने कारवाई करून मानवी आरोग्यास घातक असलेला प्रतिबंधित गुटखा व तंबाखू असा एकूण चार लाख बारा हजार रुपये किमतीचा मुद्दमाल जप्त केला. अन्न सुरक्षा अधिकारी संकेत आबा सदाफुले यांनी दिलेल्या फिर्यादीनुसार, दि. १२ ऑगस्ट २०२६ रोजी दुपारी २.३० वाजेच्या सुमारास ही कारवाई करण्यात आली. प्रतिबंधित गुटखा व तंबाखूची विक्रीसाठी वाहतूक, साठवणूक व विक्री करणाऱ्या उद्देशाने कब्जात बाळगतांना आरोपी आडळून आल्याचे फिर्यादीत नमूद करण्यात आले आहे.या प्रकरणी ज्ञानेश्वर देवराम माळी (वय ४२, रा. माऊलीपुरा, बडाळी, ता. जि. नंदुरबार) यांच्यासह ओमराम खगाराम झंवर (वय ५८, रा. सावित्री...) यांच्याविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. पुढील तपास सपोनि प्रविण सोनवणे करीत आहेत.

आदिवासी जमीन प्रकरणात वस्तुनिष्ठ अहवाल सादर करा : समाजातील नागरिकांचे निवेदन

धुळे, दि.१४- मौजे देवपूर, धुळे शहर येथील सर्वे क्रमांक १०७ मधील ८ हेक्टर ५६ आर क्षेत्राच्या आदिवासी जमिनीच्या खरेदी-विक्री व्यवहाराची निष्पक्ष व कायदेशीर चौकशी करून विभागीय आयुक्त, नाशिक यांनी मागविलेला परिपूर्ण अहवाल वस्तुनिष्ठ पद्धतीने सादर करावा, अशी मागणी आदिवासी समाजातील नागरिक, सामाजिक कार्यकर्ते

यांनी अपर जिल्हाधिकारी, धुळे यांच्याकडे निवेदनाद्वारे केली आहे. निवेदनानुसार, या जमिनीचे मूळ मालक भुन्या फकिरा भिल

यांनी २९ जून १९८१ रोजी विक्री परवानगीसाठी जिल्हाधिकारी कार्यालयात अर्ज केला होता. त्यानंतर सुमारे वर्षांनी तत्कालीन जिल्हाधिकाऱ्यांनी

मनपाच्या हर घर तिरंगा अभियानाला प्रतिसाद शाळा-महाविद्यालयांत देशभक्तीपर कार्यक्रम

इतिहासाची उजळणी व्हावी, या उद्देशाने शाळा व महाविद्यालयांमध्ये चित्रकला स्पर्धा, रांगोळी स्पर्धा तसेच चित्रश्रथाच्या माध्यमातून तिरंग्याचा इतिहास, राष्ट्रध्वजाचे महत्त्व आणि वंदे मातरम गीताच्या निर्मितीचा प्रेरणादायी प्रवास विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचविण्यात

येत आहे. महानगरपालिका आयुक्त नितीन कापडणीस यांच्या मार्गदर्शनाखाली तसेच सहाय्यक आयुक्त डॉ. सोनाली देवरे-पगार यांच्या नियोजनातून हे उपक्रम यशस्वीपणे राबविण्यात येत आहेत. या उपक्रमांतर्गत एस.व्ही. के.एम.विद्यालय, जयहिंद

सीनियर कॉलेज, पिंपळादेवी माध्यमिक हायस्कूल, रूपाबाई कन्या शाळा आणि राजीव गांधी हायस्कूल येथे चित्रकला व रांगोळी स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले. विद्यार्थ्यांनी राष्ट्रभक्ती, तिरंग्याचा गौरव आणि स्वातंत्र्यसैनिकांचे योगदान या विषयांवर अत्यंत आकर्षक व कल्पक कलाकॄती साकारून उपस्थितांची मन जिंकली. यावेळी सहाय्यक आयुक्त डॉ. सोनाली देवरे-पगार यांनी संबोधित (पान ८ वर)

२२वा स्मृतीदिन

अभिनिवेश (भैय्या) खैरनार

(जन्म : १३ ऑगस्ट १९६८)
(निर्वाण : १६ ऑगस्ट २००४)

तुमचं असणं सर्वकाही होतं.
आयुष्यातील एक ते सुंदर पर्व होतं.
आज सर्वकाही असल्याची जाणीव आहे
पण तुमचं नसणं हीच मोठी उणीव आहे

- शोकाकुल परिवार -

श्रीमती ज्योत्सना जगन्नाथ खैरनार (आई)

डॉ.जगदीश पाखरे (जिजाजी)   डॉ.सुधमा जगदीश पाखरे (बहीण)

डॉ.राहुल खैर (जिजाजी)   डॉ.शुभदा राहुल खैर (बहीण)

वंदाराराणी (बहीण)   प्रिया फर्नांडिस (बहीण)

डॉ.किमया पाखरे (भाची)   चि.शमा अभिनिवेश खैरनार (कन्या)

उद्या अंक बंद

दै.आपला महाराष्ट्र कार्यालयास स्वातंत्र्य दिना निमित्त आज सुटी असल्याने उद्या शनिवार दि.१६ ऑगस्ट २०२६ चा अंक प्रकाशित होणार नाही, याची नोंद घ्यावी.

-संपादक

दिपक ज्वेलर्स

सोने- 22 K -1,38,800 रु.+3% GST
सोने- 24 K -1,51,500 रु.+3% GST
चांदी- 2,35,500 रु.+3% GST
तारगल्ली, सराफ बाजार, धुळे
फोन नं.२३३३१०३/२३४१०३

शिवसेना उबाठाच्या बैठकीचे आयोजन

धुळे, दि.१४- शिवसेना उबाठाच्या प्रमुख पदाधिकारी यांची बैठक दि.१६ ऑगस्ट रोजी दुपारी १.३०वाजता मार्केट कमेटીच्या हॉलमध्ये व पिंपळनेर तालुक्याची दुपारी ४.३० वाजता पिंपळनेर शासकीय विश्रामगृह येथे होणार आहे. शिवसेना संपर्क प्रमुख व माजी आ.अशोक धात्रक, माजी आ.अनिल गोटे, शिवसेना जिल्हा प्रमुख अतुल सोनवणे, जिल्हा संघटक प्रशांत भदाणे, नवनियुक्त साक्री विधानसभा संपर्क प्रमुख संजय गुजर, जिल्हा समन्वयक किशोर वाघ आदी यावेळी उपस्थित राहणार आहेत.

उद्या अंक बंद

दै.आपला महाराष्ट्र कार्यालयास स्वातंत्र्य दिना निमित्त आज सुटी असल्याने उद्या शनिवार दि.१६ ऑगस्ट २०२६ चा अंक प्रकाशित होणार नाही, याची नोंद घ्यावी.

-संपादक

दिपक ज्वेलर्स

सोने- 22 K -1,38,800 रु.+3% GST
सोने- 24 K -1,51,500 रु.+3% GST
चांदी- 2,35,500 रु.+3% GST
तारगल्ली, सराफ बाजार, धुळे
फोन नं.२३३३१०३/२३४१०३

नंदुरबार जिल्ह्याचे शिल्पकार, आमचे मार्गदर्शक,आधारवड

मा.डॉ.विजयकुमारजी गावीत

आपाणंउ वाढविसाऱ्या हार्दिक शुभेच्छा..!

अजितराभाऊ माळी
अजितराभाऊ माळी
पत्नी - सुष्मा ए.ए.

अनंदाण्णा माळी
अनंदाण्णा माळी
पत्नी - सुष्मा ए.ए.

हिरानाराभाऊ चोपरी
हिरानाराभाऊ चोपरी
पत्नी - सुष्मा ए.ए.

जिजा भोले माळी
जिजा भोले माळी
पत्नी - सुष्मा ए.ए.

राजेंद्र पाखरे माळी
राजेंद्र पाखरे माळी
पत्नी - सुष्मा ए.ए.

विजय कृष्ण माळी
विजय कृष्ण माळी
पत्नी - सुष्मा ए.ए.

सोनी कृष्ण माळी
सोनी कृष्ण माळी
पत्नी - सुष्मा ए.ए.

सोनी कृष्ण माळी
सोनी कृष्ण माळी
पत्नी - सुष्मा ए.ए.

जिजा भोले माळी
जिजा भोले माळी
पत्नी - सुष्मा ए.ए.

राजेंद्र पाखरे माळी
राजेंद्र पाखरे माळी
पत्नी - सुष्मा ए.ए.

विजय कृष्ण माळी
विजय कृष्ण माळी
पत्नी - सुष्मा ए.ए.

सोनी कृष्ण माळी
सोनी कृष्ण माळी
पत्नी - सुष्मा ए.ए.

सोनी कृष्ण माळी
सोनी कृष्ण माळी
पत्नी - सुष्मा ए.ए.

आपला महाराष्ट्र

आ चंद्र सूर्य नांदो स्वातंत्र्य भारताचे

भारतीय स्वातंत्र्याला ७९ वर्षे पूर्ण झाली. आज ८० वा वर्षांपन दिन आहे. त्यानिमित्त आमच्या तमाम वाचकांना, हितचिंतकांना, जाहिरातदारांना, आणि कर्मचाऱ्यांना हाद्विक शुभेच्छा. गांधीजींनी माझ्या स्वप्नांचा भारत या आलेखात असे म्हटले आहे की, मला स्वातंत्र्य यासाठी नको आहे की माझा एवढा मोठा देश, जो जगातील लोकसंख्येचा पाचवा हिस्सा आहे तो जगातील कोणत्याही जातीचे अथवा व्यक्तीचे शोषण करेल तर मी आपल्या देशाला असा अनर्थ करू देणार नाही. जर मी माझ्या देशासाठी स्वातंत्र्य चाहत असेल तर मी असेही मानले पाहिजे की सबल आणि दुर्बलांना सारखाच अधिकार आहे. जर मला तसे मान्य नसेल व माझी तशी इच्छा नसेल तर मी स्वतःला पात्र नाही असे समजावे. माझ्या आकांक्षाचे लक्ष स्वातंत्र्यापेक्षा जास्त उंचीचे आहे. भारताच्या मुक्तीच्या अनुषंगाने मी पाश्चिमात्य देश करीत असलेल्या शोषणातून अनेक दुर्बल देशांना मुक्त करू इच्छितो. त्यांचा उद्धार करू इच्छितो. गांधीजींचे हे विचार त्या काळात लागू होते तर आजही लागू आहेत. आज स्वातंत्र्यानंतर ७९ वर्षांनी जरी परकियां कडून आपले शोषण होत नसले तरी आजची राजकीय व्यवस्थाच देशाला खिळ खिळे करून टाकत आहे. विषमतेचे बीज येथे पेरले जात आहे. एखाद्या दुसऱ्या भांडवलदारासाठी खुद्द सरकारच जीव टाकते असे कधीही या देशाने बघितलेले नाही. परिणामी गरीब अधिक गरीब होत जाईल आणि श्रीमंत अधिक श्रीमंत होत जाईल अशी इथली अवस्था आहे. गरिबांना लाचार करून त्यांचा आवाज बंद करून टाकणे आणि त्यांच्यावर तसेच अल्पसंख्याकांवर दहशत निर्माण करणे असा कार्यक्रम सध्या आपल्या देशात राबविला जात असल्याने आणीबाणी पेक्षाही वाईट अवस्था आहे. परिणामी देशाची लोकशाही आणि स्वातंत्र्य धोक्यात येऊ पाहत आहे. कितीही घराघरांवर तिरंगा फडकविला तरी जनतेच्या मनात भीती आहे. अस्वस्थता आहे. ती केवळ तिरंगा लावून जाणार नाही. तिरंगा देखील जाहीरपणे एखाद्या राजकीय पक्षाच्या रॅली काढून वाटप केले जात आहेत. म्हणजे आवाहन करूनही नागरिक तिरंगा लावायला तयार नाहीत. त्यामुळे पक्षामार्फत मिरवणुका काढणे आणि तिरंगा यात्रा, तिरंगा वाटप कार्यक्रम राबविणे ही काही निकोप लोकशाहीवादी आणि राष्ट्रभिमान असलेल्या देशाची व्याख्या होऊ शकत नाही.

राष्ट्रध्वजाचा केवळ अपमानच नव्हे तर त्याचा कचरा करून टाकण्यात आलेला आहे. जी काही आचारसंहिता होती त्यात बदल करून ग्रामोद्योगाचे प्रतिक असलेल्या खादीचे ध्वज दिसणार नाहीत अशी व्यवस्था करण्यात आलेली आहे. व्यापाऱ्यांना किंवा भांडवलदारांना राष्ट्रध्वजा मधून कमाई होईल असे हे षडयंत्र असून त्यातून देशभक्तीचा आव आणला जात आहे. आपले राज्या आणि देश कायमकारणी आहे. हे मान्य करूनही लाचारांच्या फौजा मोठ्या प्रमाणावर निर्माण करण्याचे काम होत आहे. फुकट अन्नधान्य असेल, लाडकी बहिणीच्या योजना असतील, अशा पद्धतीच्या अनेक योजनांच्या मध्यमातून खिरापत वाटण्याचे काम महाराष्ट्रात आणि देशात जोदारपणे सुरू आहे. त्याद्वारे सत्ता प्रस्थापित करणे आणि आपले इप्सित साध्य करून घेणे असे आंतरजाल आहे. ते लोकांना कळत नाही हे दुर्दैव म्हणावे लागेल. दोन स्वपक्षीय आमदारांच्या इच्छेनुसार महाराष्ट्र सरकारने भारतल विनोबांच्या संकल्पनेतील ग्रामदान कायदा निरस्त करण्याचा घाट घातला आहे. या गावांमध्ये ग्रामपंचायत पुढच्या काळात राज्य करेल. सर्व जमिनी ग्रामपंचायत च्या मालकीच्या होतील. ठिकठिकाणी भू माफिया हजर आहेत. त्यांच्याशी संगमनत करून या आमदारानी हा कायदा संविण्याचा चंग बांधला आहे. त्यांच्याच पक्षाचे सरकार

असल्यामुळे सरकारने विनोबांच्या या संकल्पनेचा घास घेण्याचे ठरविलेले आहे. हा कायदा रह झाल्यानंतर महाराष्ट्र २० गावे, ग्रामपंचायतच्या अखत्यारीत जातील. तिथे निवडणुका होतील. लोक भूमीहीन होतील. मारामाऱ्या होतील. आणखी काही होईल. पर्यायाने जे सगळीकडे चालू आहे त्यातून राजकीय आणि सामाजिक अराजक निर्माण होण्याची शक्यता अधिक आहे. महाराष्ट्रातील एकूण गावांपैकी फक्त वीस गावे स्वायत्त आणि स्वावलंबी, जमिनीची मालकी ग्राम मंडळाकडे असलेली आहेत. इथे निवडणुका होत नाहीत. विशेष म्हणजे गावाच्या बाहेरच्या इसमाला जमीन विकता येत नाही. त्यामुळे हा कायदा लागू झाल्यापासून वीस गावातील शेतकरी जमीन मालक आहेत. उद्या ते राहणारच नाहीत. ते कफळक होतील आणि मग लाचार होतील. अशीच व्यवस्था आजच्या राजकीय व्यवस्थेला अभिप्रेत आहे. ती लोकशाहीवादी नाही त्यामुळे स्वातंत्र्या चा उपभोग नेमके कोण घेत आहे हा प्रश्न उपस्थित होतो.

मोठ्या मेहनतीने देशाला स्वातंत्र्य मिळाले. ते अबाधित ठेवण्यासाठी डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकरांनी घटनेची निर्मिती केली. त्यातील मूलभूत तत्वे पायदळी तुडविण्याची एकही संधी विद्यमान राजकीय व्यवस्था सोडत नाही. ज्यांची जबाबदारी आहे ते विद्यार्थ्यांवर केलेल्या अन्यायाविरुद्ध लढणाऱ्या विरोधी पक्षाच्या समोर जात नाहीत. सभागृहात येत नाहीत. ही निकोप लोकशाहीची लक्षणे असू शकत नाहीत तर ती खुल्लम खुल्ला अराजकतेची लक्षणे आहेत. जाती-जातीत आणि धर्मधार्मात तेढ निर्माण करणारी भूमिका सरकारची आहे. ही बाब पूर्णपणे स्वातंत्र्य आणि स्वा्रज्य या संकल्पनेला छेद देणारी आहे. जे मुद्दे दैनंदिन जीवनाशी संबंधित नाहीत ते चर्चेत आणून देशातील आणि राज्यातील वातावरण दूषित करण्याचे काम राज्यकर्ते आणि त्यांचे अंधभक्त मोठ्या प्रमाणावर करीत आहेत. धार्मिक धुवीकरण आणि जातीय तणावाचे समर्थन सातत्याने केले जाते. देशातील जे मूलभूत प्रश्न आहेत त्यावर कोणी भाष्य करीत नाही. त्याचे परिणाम तरणाईडे निर्माण केलेल्या शांततामय संघर्षात आहे. परंतु त्यांचे दमन केले जाते. त्याबाबत प्रश्न उपस्थित करणाऱ्या विरोधकांना दुर्लक्षित केले जाते. दमनाच्या घटनेला जबाबदार असलेले नेते सभागृहात येत नाहीत. ही अगदी लांछनास्पद बाब असून. याबद्दल लोकांच्या मनात प्रचंड नाराजी आहे. बेरोजगारी महागाई, आरोग्य, शिक्षण क्षेत्रातील सुधारणा, महिलांची सुरक्षा, शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या, मध्यमवर्गीयांचे मुश्किल झालेले जगणे, शेतीचे अनंत प्रश्न. यावर कोणीच बोलायला तयार नाही. लाचार करण्याचे मायावी जाळे पसरवून लोकांना संमोहनात टाकले जात आहे. त्यामुळे देशातील जी बिघडलेली परिस्थिती आहे त्याबद्दल कोणालाच काही कळू टायचे नाही. अशीच आखणी करण्यात आलेली दिसते. गेल्या १२-१३ वर्षांपासून देशातील परिस्थिती पार कोलमडून पडलेली आहे. विकास झाला परंतु तो निवडक काही ठळे लोकांसाठीच झाला असे म्हणणे भाग आहे .

सबब या जाहीर नोटीसींनी सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, वर नमूद वर्णनाच्या मिळकतीबाबत वर नमूद मिळकत मालकांशी कोणाचाही कोणत्याही स्वरुपाचा खरेदी विक्री, तारण, गहाणखत, सोदा, लिज, भाडेकरार, बक्षिसपत्र, जनरल अगर स्पेशल मूकपत्रार ६. कोणत्याही प्रकारचा हक्क व अधिकार अगर हक्कत व तत्कार असल्यास सदर नोटीस प्रसिद्ध झाल्यापासून ७ दिवसांच्या खाली नमुद पत्त्यावर योग्य या कागदपत्रा सहीत लेखी स्वरुपात नोंदव्यात. बरील मुदतीत कोणाच्याही कोणत्याही प्रकारचा लेखी हरकती अगर म्हणणे न आल्यास सदर मिळकती ह्या निर्वं घ व निर्वान असल्याचे समजून आमचे पक्षकारा खरेदीयाच्या व्यवहार पूर्ण करतील. तसेच वर नमूद मुदती नंतर आलेल्या अगर परस्पर वर्तमानपत्रात जाहीर नोटीस प्रसिद्ध करून घेतलेल्या हरकती आमच्या पत्रकारावर बंधनकारक राहणार नाही. याची नोंद घ्यावी.

सदर जाहीर नोटीस आमच्या पक्षकाराने सांगितल्यावरून आज रोजी आमचे मार्फत प्रसिद्धीस दिली असे.. घुळे दि. १४/०८/२०२६

अॅड.राहुल सुभाष शिकारे

नोटीर भारत सरकार

१५, राममंद नगर, पारोळा रोड, घुळे मो. ९४२२२१९८७७

दहिவேलला माळी समाजातील गुणवंत विद्यार्थ्यांचा गौरव होणार

साक्री, दि.१४ (प्रतिनिधी)- अखिल भारतीय माळी महासंघाच्या वतीने साक्री तालुक्यातील माळी समाजातील गुणवंत विद्यार्थी तसेच विविध क्षेत्रांत उल्लेखनीय कामगिरी केलेल्या समाजबांधवांचा गुणगौरव व सन्मान सोहळा २३ ऑगस्ट रोजी दहिவேल येथे आयोजित करण्यात आला आहे.

या कार्यक्रमाच्या नियोजनासाठी साक्री येथील विश्रामगृहात समता परिषदेचे जिल्हाध्यक्ष राजेश बागुल

तमाम जनतेस तसेच सर्व वित्तीय संस्था, बँका, पतसंस्था व सर्व संबंधितांना या जाहीर नोटीसीने कळविण्यात येते की, मिळकतीचे पत्ते :- मोजे तिखी ता. जि. घुळे येथील घुळे गट क्रमांक व उपविभाग १५०/२ चे क्षेत्र ०२ हे. ६४ आर. व पो. ख. ०२ हे. ६६ आर असे एकूण क्षेत्र ०५ हे. ३० आर वा आकर २ र. ५५ पैसे अथवा वर्तमानाची जिनवत होत जमीन मिळकत यास जुन्या बहिवाटी प्रमाणे कायमस्वरुपी वापर रस्ता आहे व राहिल.

यासी वतु:सिमा पुर्वत : तिखी-डेडगांव रस्ता पश्चिमेस : घुळे -मोहण रस्ता दक्षिणेस : पट्ट क. १२२/१ उत्तरेस : रस्ता येणे प्रमाणे वर्णनाची मालकी अतील मिळकत ही श्री.राजेंद्र बालवंत हिंदे रा. मोहाडी घुळे ता. जि. घुळे यांच्या मालकीच्या व ताचे उपभोगातील असून यांच्याकडून सदर मिळकती या आमचे अशिल यांनी कायम स्वरुपी विकत घेण्याचा सोदा केलेला असून सदर मिळकत सोदा पोटी आमचे अधिलांकडून त्यांनी बयाणा रक्कम देवौल चिकारलेली आहे. आमचे अशिल सदच्या व्यवहार लवकरच पूर्ण करणार आहेत. तरी सदर मिळकती संदर्भात कोणापैही कुठल्याही प्रकारचे संबंध, हक्क, गहाण, तारण, टांग, बक्षिस, दाना, अर्जपोट, हितसंबंध, तत्कार अथवा हक्कत असले तर त्यांनी सदची नोटीस प्रसिद्ध झाल्यापासून ७ दिवसांचे आत खाली दिलेल्या पत्त्यावर लेखी व कागदपत्री पुरावा दाखवून प्रत्यक्ष भेटून शासनिशा करून खात्री करून घ्यावी. अन्यथा उक्त मुदतीत कोणाभीही हरकत तत्कार न आल्यास सदची मिळकत ही निर्वान, निर्वंघ व श्री.राजेंद्र बालवंत हिंदे रा. मोहाडी घुळे ता. जि. घुळे यांच्या मालकीच्या व ताचे उपभोगातील असल्याचे मुदती घनन खरेदीयाच्यावर आमचे अधिल पूर्ण करतील. त्यानंतर आलेल्या हरकतींना अथवा तत्कारांचा विचार केला जाणार नाही व परस्पर वर्तमानपत्रातून घेतलेल्या हरकती गाढ्या राहणाऱ्या जाणार नाहीत व ते आमच्या अधिलांवर सदर मिळकतीबाबती बंधनकारक राहणार नाही. याची नोंद घ्यावी.

सदची जाहीर नोटीस ही आमच्या अधिलांनी दिलेल्या माहिती, अधिकार व सांगितल्यावरून त्यांपैकी आमचे मार्फत प्रसिद्धीस दिली असे. घुळे दि. १४/०८/२०२६

अॅड. ललित पांडुरंग देवे

चट्टाण कॉम्प्लेक्स, सुरतवाला

बिड्डींग जवळ, मिल परिसर, घुळे

मो. ९४२२७७१२२७४

जाहीर नोटीस

तमाम जनतेस तसेच सर्व वित्तीय संस्था, बँका, पतसंस्था व सर्व संबंधितांना या जाहीर नोटीसीने कळविण्यात येते की, मोजे मेहेरांगव ता. जि. घुळे येथील गट नं. ३०८/१ हंगामी बागायत शेतजमीनचे क्षेत्र ला. ला. ०२ हे. ५० आर. पो. ख. ०० हे. ३० आर एकूण ०२ हे. ८० आर या गटातील विहीर व विहिरीतील गणगावर संपूर्ण मालकी हक्कासह सदर गटात येणे जाणे करीता रस्ता जुन्या बहिवाटी प्रमाणे यासी वतु:सिमा खालील प्रमाणे

पुर्वत : गट नं. ३०८ पश्चिमेस : गट नं. ३०७ दक्षिणेस : गट नं. ३०९ उत्तरेस : गट नं. ३३५ येणे प्रमाणे वर्णनाची मिळकत ही श्री. चंद्रकांत जिभाउ धनगर रा. प्लॉट नं. १८, गोंदूर रोड, संत कबीर नगर वलवाडी शिवार ता. जि. घुळे यांच्या मालकी व ताचे व कच्चे उपभोगातील असून सदर मिळकत त्यांनी कायम स्वरुपी खरेदी खतात विकण्याचा तोंडी सोदा आमचे पक्षकारा सोबत केला असून आमचे पक्षकार लवकरच सदर मिळकतीचे खरेदीखत मा. दुय्यम उपनिबंधक घुळे यांच्या कार्यालयात नोंदविणार आहे.

सबब या जाहीर नोटीसींनी सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, वर नमूद वर्णनाच्या मिळकतीबाबत वर नमूद मिळकत मालकांशी कोणाचाही कोणत्याही स्वरुपाचा खरेदी विक्री, तारण, गहाणखत, सोदा, लिज, भाडेकरार, बक्षिसपत्र, जनरल अगर स्पेशल मूकपत्रार ६. कोणत्याही प्रकारचा हक्क व अधिकार अगर हक्कत व तत्कार असल्यास सदर नोटीस प्रसिद्ध झाल्यापासून ७ दिवसांच्या खाली नमुद पत्त्यावर योग्य या कागदपत्रा सहीत लेखी स्वरुपात नोंदव्यात. बरील मुदतीत कोणाच्याही कोणत्याही प्रकारचा लेखी हरकती अगर म्हणणे न आल्यास सदर मिळकती ह्या निर्वं घ व निर्वान असल्याचे समजून आमचे पक्षकारा खरेदीयाच्या व्यवहार पूर्ण करतील. तसेच वर नमूद मुदती नंतर आलेल्या अगर परस्पर वर्तमानपत्रात जाहीर नोटीस प्रसिद्ध करून घेतलेल्या हरकती आमच्या पत्रकारावर बंधनकारक राहणार नाही. याची नोंद घ्यावी.

सदर जाहीर नोटीस आमच्या पक्षकाराने सांगितल्यावरून आज रोजी आमचे मार्फत प्रसिद्धीस दिली असे.. घुळे दि. १४/०८/२०२६

अॅड.राहुल सुभाष शिकारे

नोटीर भारत सरकार

१५, राममंद नगर, पारोळा रोड, घुळे मो. ९४२२२१९८७७

रक्तदान हेच सर्वश्रेष्ठ दान

प्रकाश में कल द गोल्ड मेडल

धर्मट्र जितेंद्र शत्रुघ्न मिश्रा प्रेमाथ शेट्टी राखी रेखा बिंदु मयुमती फयाल केसिंग

विद्यार्थ्यांची वाहतूक करणाऱ्या वाहनांची तपासणी करून नियमांची अंमलबजावणी करण्याची मागणी

शहादा,दि.१४ (प्रतिनिधी)- विद्यार्थ्यांची सुरक्षितता लक्षात घेऊन शाळकरी विद्यार्थ्यांची वाहतूक करणाऱ्या वाहनांची विशेष तपासणी मोहीम राबवून शासनाच्या नियमांची काटेकोर अंमलबजावणी करावी, अशी मागणी महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेच्यावतीने करण्यात आली आहे. याबाबत मनसेचे शहादा शहाध्यक्ष सुहास (दादू) देविदास पाटील, मनविसेचे जिल्हा सचिव शशी राजपूत यांच्या कडून गट शिक्षणाधिकाऱ्यांना निवेदन आले.

या निवेदानात म्हटले आहे की, शहादा शहरातील डोंगरगाव व मोहिदा रस्त्यालगत शाळांमध्ये विद्यार्थ्यांची ने-आण करण्यासाठी अ‍ॅटो-रिक्षा, मिनी बस व इतर वाहनांचा वापर केला जातो. मात्र अनेक वाहनांमध्ये क्षमतेपेक्षा जास्त विद्यार्थी वाहतूक, वाहनाचा फिटनेस प्रमाणपत्र, विमा, प्रदूषण प्रमाणपत्र आदी बाबींची

NAME CHANGE
MY OLD NAME WAS
ASHFAQUE
AHEMAD A.HAMID
SHAIKH
MY NEW NAME IS
ASHFAQUE
SHAIKH HAMID
ADD-ZAMI CHOUK, KASALI
MOHALLA, AMALNER
DIST.JALGAON-425401

NAME CHANGE
MY OLD NAME WAS
SUFIYA BANO
AASIF IQBAL
MY NEW NAME IS
SUFIYA BANO
AASIF IQBAL
ANSARI
ADD- MUSLIM NAGAR
NATIONAL URDU HIGH
SCHOOL, DHULE-424001

जाहीर नोटीस

शब्दकोडे क्रमांक : २४३२

१	२	३	४	५	६
	७		८		९
१४		१५		१६	१७
	१८	१९	२०	२१	२२
२३	२४	२५	२६	२७	२८
२९		३०			३१
३३		३४	३५		३६
	३७		३८	३९	
४०		४१		४२	४३
४४		४५			४६
४७		४८			

आडवे शब्द : १.इराण जवळील एक सामुद्रधुनीचा प्रदेश ४.नगर ६.दोन दशक मिळून तयार होणारी संख्या ७.भारतातील उत्तराखंड राज्यातील चमोली जिल्ह्यात अलकनंदा नदीच्या काठी वसलेले भगवान विष्णूचे अत्यंत पवित्र आणि प्राचीन मंदिर ९.किनार १०.अमिताभ बच्चन,धर्मेद्र यांचा एक सिनेमा ११.वधू-वरच्या लग्नाची मिरवणूक १२.साहस १४.पाठीस आलेला पोक १५.तू-विरुद्ध १६.शुद्ध १७.धातूची तीक्ष्ण चकती १९.आमसूल

शब्दकोडे क्रमांक : २४३१ चे उत्तर

वा	र	क	री	जे	जु	री	ता	न	सा
री	रा	ना	र	या	मि	नी	म		
सु	र	त	बं	द	ल	म	ना		
द	गा	ल	वा	द	ज	न	म	त	
वा	जा	टा	ट	तु	ला	ज	ल	वा	
प्र	क	ट	प	रा	श	र	ब		
को	क	रु	दा	री	य	म	न	तु	
प	क	ब	वा	म	मा	ख	न		
खो	कु	मा	र	प	ण	भं	ग		
व्या	ज	ळ	ण	अं	त	अं	ग		
स	क	ल	द	शे	झ	रा	ण	ग	
	ब	द	मा	द	आ	डा	वा	ट	प

पूर्तता केली जाते का, याबाबत प्रश्न उपस्थित करण्यात आला आहे. विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षिततेशी संबंधित नियमांचे पालन होत नसल्यास गंभीर दुर्घटना घडण्याची शक्यता असल्याने प्रशासनाने तातडीने लक्ष घालावे, अशी मागणी करण्यात आली.

तसेच महाराष्ट्र मोटार वाहन अधिनियम, केंद्रीय मोटार वाहन नियम, महाराष्ट्र मोटार वाहन नियम तसेच शालेय विद्यार्थ्यांच्या वाहतुकीसंदर्भातील शासन निर्णय व मार्गदर्शक सूचनांनुसार वाहनांची तपासणी करण्याची मागणी निवेदानातून करण्यात आली आहे. मनसेने प्रशासनाकडे पुढील प्रमुख मागण्या केल्या आहेत. त्यात शाळकरी विद्यार्थ्यांची वाहतूक करणाऱ्या वाहनांची तातडीने विशेष तपासणी करावी, शिक्षण विभाग, प्रादेशिक परिवहन कार्यालय व पोलीस प्रशासन यांच्या संयुक्त

पथकाद्वारे नियमित तपासणी मोहीम राबवावी. विनापरवाना, विनाफिटनेस, विमा किंवा आवश्यक कागदपत्रांशिवाय विद्यार्थ्यांची वाहतूक करणाऱ्या वाहनांवर कठोर कारवाई करावी. क्षमतेपेक्षा जास्त विद्यार्थ्यांची वाहतूक करणाऱ्या वाहनांवर डेंडात्मक कारवाई करावी.

प्रत्येक शाळेत शालेय वाहतूक सुरक्षा समिती कार्यरत असल्याची खात्री करावी. शाळांनी सर्व नियमांची पूर्तता करणाऱ्या वाहनांनाच विद्यार्थ्यांच्या वाहतुकीसाठी परवानगी द्यावी. विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षिततेसाठी वाहनांमध्ये आवश्यक सुरक्षा साधने, अग्निशामक यंत्र, प्रथमोपचार पेटी आदींची पूर्तता असल्याची खात्री करावी. विद्यार्थ्यांच्या सुक्षेशी कोणतीही तडजोड होऊ नये. प्रशासनाने या निवेदनाची तातडीने दखल घेऊन आवश्यक ती कार्यवाही करावी, अशी मागणी मनसेच्यावतीने करण्यात आली आहे.

जाहीर नोटीस

तमाम लोकांना सर्व वित्तीय संस्था, बँका, पतसंस्था यांना जाहीर नोटीसीने कळविण्यात येते की, मोजे महिंदळे येथील घुळे म. न. पा. हद्दीतील स. नं. ७६/१/४/३ यातील प्लॉट नं. १० चे एकूण क्षेत्र १००.५० चौ. मी. यापैकी दक्षिणेकडील निम्मा भाग क्षेत्र ८५.२५ चौ. मी. बखळ प्लॉट यासी वतु:सिमा पुर्वत : रस्ता ६ मी., पश्चिमेस : प्लॉट नं. ५, दक्षिणेस : प्लॉट नं. ९, उत्तरेस : याच प्लॉट नं. १० चा उर्वरित भाग.

येणे प्रमाणे वर्णनाच्या व वतु:सिमेच्या आतील मिळकत बखळ प्लॉट हे श्री. संजय महादू माळी रा. १५ व, भगवतीनगर, नंदुरवार जि. नंदुरवार यांचे मालकीचे तांबे उपभोगातील आहे. सदर वरीलप्रमाणे मिळकत ही आमचे अशिल यांनी कायम खरेदीने विकत घेण्याचा सोदा केलेला आहे व त्यापोटी बयाणा रक्कम दिलेली आहे. लवकरच आमचे अशिल खरेदीखताच्या व्यवहार पूर्ण करणार आहेत.

तरी तमाम लोकांना सर्व वित्तीय संस्था, बँका, पतसंस्था, यांना या जाहीर नोटीसीने कळविण्यात येते की, सदर मिळकतीवर कोणाभीही कोणत्याही प्रकारे हरकत असल्यास तसेच सदर मिळकत हक्क, हिरसा, टांच, गहाण, बक्षिस, जप्ती, बोजा, पतपेटी, जनरल मुख्यावर हक्क, मूकपत्र, सोदा पावती, बोजा, खाबटी हक्क, कोर्ट कचेरी, असे कोणत्याही प्रकारचे हक्क किंवा हितसंबंध असल्यास लेखी हरकत किंवा तत्कार ही नोटीस प्रसिद्ध झाल्यापासून ८ दिवसांच्या आत खालील पत्त्यावर कळवावी. मुदतीत हरकती अगर तत्कारी न आल्यास आमचे अशिल सदरसूर मिळकतीचा खरेदीया व्यवहार पूर्ण करतील व त्यानंतर खेणाऱ्या हरकती अगर तत्कारी आमच्या अधिलांवर बंधनकारक राहणार नाही.

सदची नोटीस आमच्या अधिलांच्या सुचनेवरून आमचे मार्फत प्रसिद्धीस दिली आहे.ठिकाण : घुळे दि. १४/०८/२०२६

अॅड. प्रमोद एम. चौधरी

१९४, गोविंदा अपार्टमेंट, देवपूर, घुळे मो. ९८६०७०६१७१

सी.गो.पाटील महाविद्यालयात ग्रंथपाल दिन उत्साहात साजरा

साक्री, दि.१४- विद्या विकास मंडळाचे सीताराम गोविंद पाटील कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय, साक्री येथे भारतीय ग्रंथालयशास्त्राचे जनक डॉ. एस.आर. रंगनाथन यांची वी जयंती तसेच राष्ट्रीय ग्रंथपाल दिन उत्साहपूर्ण वातावरणात साजरा करण्यात आला. यावेळी ग्रंथालयाचे बदलत्या डिजिटल युगातील महत्त्व, वाचनसंस्कृती आणि विद्यार्थ्यांनी उपलब्ध ज्ञानस्रोतांचा प्रभावी वापर करण्याची गरज यावर मान्यवरांनी

मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. अनंत पाटील होते. प्रमुख पाहुणे म्हणून महाविद्यालयाचे माजी प्राचार्य डॉ. आर.आर. अहिरे उपस्थित होते. व्यासपीठावर आयक्यूएसी समन्वयक डॉ. डी.एस. चव्हाण, डॉ. चंद्रकांत कट्टे व डॉ. डी.पी. पाटील उपस्थित होते. मान्यवरांच्या हस्ते डॉ. एस.आर. रंगनाथन यांच्या प्रतिमेचे पूजन व अभिवादन करून कार्यक्रमाची सुरुवात करण्यात आली.

TO BOOK TICKETS SCAN THE QR

ज्योती सिनेमा 3D

DOLBY DIGITAL PLUS

love was his only destination... **Awaapan 2** The Journey Continues...

ता. १५ से रोज २ खेल टा. १२, ९ बजे

आवारापन-2 (हिंदी)

bookmyshow

9422789999/9823177599 Jyotcinemadhole.

TO BOOK TICKETS SCAN THE QR

ज्योती सिनेमा 3D

DOLBY DIGITAL PLUS

BATWARA 1947

ता. १५ से रोज २ खेल टा. ३, ६ बजे

बटवारा-1947 (हिंदी)

bookmyshow

9422789999/9823177599 Jyotcinemadhole.

छत्रपतींचे स्वराज्य म्हणजे जगातील पहिले लोककल्याणकारी शासन होय. महाराजांनी न्याय आणि सुराज्य या संकल्पनांना सर्वोच्च स्थान दिले. छत्रपतींची शासन व्यवस्था जगात श्रेष्ठ होती. मध्ययुगीन काळात छत्रपतींच्या स्वराज्याची राज्यघटना होती. त्या राज्यघटनेप्रमाणे राज्यकारभार चालत असे. न्यायव्यवस्था हे राज्यघटनेचे ठळक वैशिष्ट्य होते. छत्रपतींनी राज्यघटनेद्वारे उत्कृष्ट प्रशासन व निःपक्षपाती न्यायव्यवस्था निर्माण केली. लोकशाहीवर आधारित स्वराज्यातील प्रत्येक निर्णय घेतला जात असे. न्यायप्रक्रियेमध्ये कार्यक्षम

लोककल्याणकारी शासन व्यवस्थेचे निर्माते

अधिका-यांच्या नेमणूक केल्या जात असत. छत्रपती प्रांता-प्रांतांतील न्यायाधिकांच्या नेमणूका गुणवत्ता व पात्रतेनुसार करत असत. न्यायाधिश व पंडितराव यांच्या नेमणूका स्वतः राजे करीत असत. न्यायव्यवस्थेतील सर्वोच्च प्रमुख छत्रपतीच होते.त्यामुळे स्वराज्याची न्यायव्यवस्था अत्यंत कार्यक्षम होती. न्यायदान व्यवस्थेसाठी स्वतंत्र कायदे केले होते.त्या कायद्याप्रमाणेच शासन व्यवस्था चालत असे.

स्वराज्यातील न्याय धोरण ठरवत असताना नियम व कायदे विचारात घेतले जात असत. प्रत्येक घटकाला महत्त्व देऊन त्यांचा न्याय प्रक्रियेमध्ये विचार करण्यात आला. स्वराज्यातील निर्णय व न्यायप्रक्रियेमध्ये लोकसहभाग घेतला जात असल्यामुळे प्रशासनव्यवस्था व न्यायव्यवस्था प्रत्येक टप्प्यावर यशस्वी झाली. जोपर्यंत स्वराज्यातील शेवटच्या व्यक्तीला हे स्वराज्य आपले आहे असे वाटत नाही, जो पर्यंत पत्येक धोरण ठरत असताना तळातील व्यक्तीचा विचार होत नाही, प्रत्येकाच्या मानवी प्रतिष्ठेची कदर केली जात नाही, तो पर्यंत प्रत्येकाला कायद्यापुढे समानतेची वागणूक मिळत नाही हा छत्रपतींचा विचार काळाच्या पुढे होता.

समता आणि समानता ही स्वराज्याची ठळक वैशिष्ट्ये होती. महाराजांनी सर्वांना एकच कायदा व सर्व गुन्ह्यांसाठी सारखीच शिक्षा हे समतेचे तत्त्व निर्माण केले. गुन्ह्या शिवाय शासन होणार नाही. मात्र गुन्हेगार, मग तो कोणीही असो, तो सुटणार नाही. आधुनिक भाषेत सांगायचे तर छत्रपतींचे स्वराज्य हे कायद्याचे राज्य होते. व्यक्तीपेक्षा कायदा श्रेष्ठ होता. स्वराज्याची न्यायनिती ही सत्यावर आधारित निरपेक्ष व निःस्पृह वृत्तीने न्यायदान करणारी,मानवतावादी विचारावर आधारलेली,समाजाच्या हिताची होती. छत्रपतींच्या निपक्षपाती न्यायदानामुळे समाजातील लोकांचा न्यायव्यवस्थेवरील विश्वास शंभर पटीने वाढला. स्वराज्यात न्यायदानाचे काम करणा-या अधिका-यांकडून कोणावर अन्याय होणार नाही याची पूर्ण दक्षता घेतलेली असे. त्यामुळे खटल्याचे निकाल ताबडतोब लागत असत. पुंड, पाळेगार, चोरांना कठोर शिक्षा करून त्यांचा बंदोबस्त केला. त्यांच्यापासून जनतेला त्रास होणार नाही याची चोख व्यवस्था केली.

स्वराज्यात न्यायदानामध्ये कधीही विलंब झाल्याचे दिसून येत नाही. राजे शहाजी महाराज व माता जिजाऊंच्या शिस्तीचा व प्रशासन व्यवस्थेचा आदर्श छत्रपती समोर होता. स्वराज्यातील प्रत्येक तट्याबाबत महाराज स्वतः संपूर्ण प्रकरण ऐकून व दोन्ही पक्षांचे म्हणने विचारात घेऊन लेखी व तोंडी पुराव्यांचा विचार करून, कागदपत्राची तपासणी करून निवाडा करीत असत. हे त्यांच्या न्याय व्यवस्थेचे वैशिष्ट्य होते.

स्वराज्यात फिरती न्यायालये व प्रत्यक्ष न्यायदान व्यवस्थापनाचे प्रयोजन उत्तम

केले होते. छत्रपती हे एक द्रष्टे शासनकर्ते असल्यामुळे न्यायदानाला सर्वोच्च व श्रेष्ठ स्थान दिले. स्वराज्यातील वरिष्ठ अधिका-यांना जागेवर निकाल देण्याचे अधिकार दिले. त्यांची सर्व धोरणे ही प्रजेच्या कल्याणाशी निगडित होती. स्वराज्यातील न्यायव्यवस्थेत लोकसत्ता व राजसत्ता अशा दोन प्रभावी सत्ता न्यायदानाचे काम करीत असत.छत्रपती शिवाजी महाराजांचा न्यायविषयक विचाराचा एक विशिष्ट असा आदर्श होता. महाराज आपले मत कोणावरही लादत नसत. न्यायदान पूर्णपणे लोकमतानुसार होत असे. न्यायाचे प्रतीक किंवा न्यायी राज्यकारभाराचे प्रतीक या अर्थाने सोन्याचा तराजू एका सोन्याच्याच दांडीला अडकवून सिंहासनामागे एक सेवक धरून उभा राही हे चिन्ह फक्त छत्रपतीच वापरीत. न्यायव्यवस्थेमध्ये आजही तराजू या प्रतिकाचा वापर केला जातो.

स्वराज्यात न्यायदानासाठी स्वतंत्र असे न्यायधीशपद निर्माण करून इ.स. १६६१ मध्ये निराजी रावजी यांना न्यायखात्याचे प्रमुखपद देण्यात आले.छत्रपतींच्या राज्यभिषेकासमयी निराजी रावजी हेच मुख्य न्यायाधीश होते. परंतु न्यायवस्थेच्या सर्वोच्च

आज १५ ऑगस्ट भारताचा स्वतंत्रता दिवस! उर भरून येतं मेरा भारत महान म्हणतांना! आज नेहमीच्या साच्यात अडकून न राहता जरा सत्याची कास धरणाचा विचार करूया. आपल्याला स्वतंत्रता दिवस साजरा करायचा आहे पण आपण पारतंत्र्यात कसे गेलो याचा आपण कधी विचार केला का ?

स्वतंत्रता म्हणजे केवळ बाह्य शत्रूपासून मुक्ती नव्हे. स्वतंत्रता म्हणजे आपल्या अंतर्मनात विराजमान शत्रूपासून मुक्ती. स्वतंत्रता म्हणजे अज्ञान, अंधश्रद्धा, अंधविश्वास आणि लोकधर्मापासून मुक्ता.इतिहासातील आठवणी उगाळत बसण्यापेक्षा त्यातून काही बोध घेणे आणि सतर्क रहाणे म्हणजे स्वतंत्रता. मानवी जीवनाप्रमाणे पशु प्राण्यांना मुक्त जीवन जगता यावं म्हणजे स्वतंत्रता!

स्वतंत्र भारताची ७९ वर्ष उत्सव आनंदाचा पण आत्मपरीक्षणाचा!

गुलामीबद्दल विचार केला तर गुलामीचे बीज फक्त इंग्रजांनी रोवले नाही तर त्यांना मदतरूप ठरणारे भारतातले राजेही त्याला जबाबदार होते. इंग्रज आलेच पण डच, पोर्तुगीज, हण, अरब, मुघल, तुर्क, शक, जपान, चीन यांनीही आक्रमण केले. मूठभर लोक येतात आणि हुकूमत गाजवतात याचा अर्थ ते शक्तिशाली होते असे नाही ; तर आपण एकजूट नव्हतो. आपण कधी हा विचारच करत नाही की गुलामी आली कशी? ज्या राष्ट्राचा नागरिक प्रश्न विचारणं सोडतो तिथे स्वतंत्रता कमकुवत असते.

निस्तेज मनुष्यांबरोबर तेजस्वी राष्ट्र होणे अशक्य. ज्यांना धर्माचा ठावठिकाणा नाहीत नसतो धार्मिक कर्मकांड करण्याची सृष्ट आणि ज्यांना राष्ट्र आणि लोक कल्याणाची जाण नसते त्यांना राष्ट्राचे प्रतीक तिरंगा लावण्याची सृष्ट मिळाली की परिणामस्वरूप ते ना स्वतंत्र राष्ट्र उरतं ना धर्म!

सर्वोत्तम संस्कार असलेला देश सहजगत्या गुलामीत गेला. कोणालाही आर्थिक रूपात गुलाम करण्याचा सुविधाजनक मार्ग म्हणजे त्याला मानसिक रूपाने गुलाम करायचा आणि त्यांच्या संस्कृतीवर हल्ला बोलायचा. छत्रपती शिवाजीराजे, शम्भूराजे, राणाप्रताप, अहिल्याबाई होळकर, राणी लक्ष्मीबाई, शहीद भगतसिंह, वीर सावरकर, महात्मा गांधी, सरदार पटेल, लोकमान्य टिळक, कितीतरी महान धुरंधरांनी देशाला मुक्त करण्यात प्राण गमावले. आपण त्यांचे चिर – ऋणी आहोत. परंतु काही तथ्य आणि सत्य जाणून घेणं महत्त्वाचं आहे.

१५ ऑगस्ट १९४७ भारताला स्वातंत्र्य मिळालं. भारत स्वतंत्रता दिवस साजरा करत असतांना बापू तिथे उपस्थितच नव्हते. स्वाधीनता आंदोलनाचे सर्वोच्च नेते महात्मा गांधी तेव्हा दिल्लीपासून दूर कलकत्ता येथे बेलियाघाट परिसरातल्या हैदरी हाऊसमध्ये होते. हे तेच स्थान आहे जिथे बसून त्यांनी संप्रदायिक दंगल थांबवण्यासाठी आमरण उपोषण केले. त्यानंतर हिंदू – मुस्लिम समुदायाच्या दिग्गज नेत्यांनी गांधीजींची माफी मागितली.

आजवर आपल्याला कधीही हा प्रश्न पडला नाही की भारताला स्वातंत्र्य १५ ऑगस्टलाच का मिळालं? हीच तारीख निश्चित का केली? ज्यावेळी लॉर्ड माऊंटबॅटनला विचारण्यात आले की सत्ता हस्तांतरणाची तारीख कुठली ठरली? त्यावेळी माऊंटबॅटन म्हणाले, “भारतीयांना हातात सत्ता १५ ऑगस्ट १९४७ ला दिली जाईल.” इतिहासकार राज खन्ना यांनी आजादी से पहले और आजादी के बाद या पुस्तकात लिहिले आहे की मौलाना आझाद यांनी लॉर्ड माऊंटबॅटन यांना फाळणीच्या दुष्परिणामांची हकीकत सांगून देशाच्या स्वातंत्र्याची तारीख एक वर्ष पुढे ढकलावी म्हणून विनंती

स्वातंत्र्याची ७९ वर्षे : पायाभूत सुविधांच्या बळावर विकसित भारताकडे!

भारताच्या स्वातंत्र्याला ८० वर्षे पूर्ण होत आहेत. हा केवळ उत्सवाचा क्षण नाही, तर आत्मपरीक्षणाचा आणि भविष्याचा विचार करण्याचा क्षण आहे. १९४७ मध्ये स्वातंत्र्य मिळाल्यानंतर भारताने अनेक संकटांचा सामना केला. विभाजन, अरबचाई, मर्यादित औद्योगिक क्षमता, अपुरी वाहतूक व्यवस्था, वीजेचा अभाव, आरोग्य आणि शिक्षण क्षेत्रातील मर्यादा – अशा अनेक अडचणींमधून देशाने वाट काढली. आजचा भारत त्या भारतापेक्षा पूर्णपणे वेगळा आहे. जगातील सर्वात वेगाने वाढणाऱ्या अर्थव्यवस्थांपैकी एक म्हणून भारताकडे पाहिले जाते. या परिवर्तनामागे अनेक घटक असले तरी त्याचा सर्वात भक्कम पाया म्हणजे पायाभूत सुविधांचा विकास.

एखाद्या राष्ट्राची प्रगती केवळ जीडीपी च्या आकड्यांवर पार्थ विकास कपोले धुळे, मो.८८३००९३०५१

मोजली जात नाही. त्या राष्ट्रातील महामार्ग, रेल्वे, बंदरे, विमानतळ, वीजपुरवठा, पाणी व्यवस्था, डिजिटल कनेक्टिव्हिटी आणि शहरी वाहतूक व्यवस्था यावर त्याची आर्थिक ताकद उभी असते. म्हणूनच पायाभूत सुविधा हा विकासाचा खर्च नसून भविष्यातील समृद्धीचा पाया असतो.

राष्ट्रनिर्मितीचा अदृश्य पाया स्वातंत्र्यानंतरच्या पहिल्या काही दशकांत भारताने धरणे, सार्वजनिक क्षेत्रातील उद्योग, रेल्वे विस्तार, राष्ट्रीय महामार्ग आणि ऊर्जा प्रकल्प यांवर भर दिला. त्या काळात उभारलेली मोठी धरणे आणि औद्योगिक प्रकल्प हे आधुनिक भारताच्या पायाभूत विकासाचे प्रतीक मानले गेले. त्यानंतर उदात्तीकरणाच्या काळात बंदरे, दूरसंचार, खासगी गुंतवणूक आणि शहरी विकासाला नवी दिशा मिळाली.

परंतु गेल्या दशकात पायाभूत सुविधा क्षेत्रात विकासाचा वेग आणि व्याप्ती दोन्ही लक्षणीयरीत्या वाढले. महामार्ग, एक्सप्रेसवे, मेट्रो रेल्वे, विमानतळ, मालवाहतूक कॉरिडोर, नवीकरणीय ऊर्जा, जलमार्ग, ग्रामीण पाणीपुरवठा आणि डिजिटल पायाभूत सुविधा या क्षेत्रांत मोठ्या प्रमाणावर विस्तार झाला आहे. या विस्तारामुळे भारताची अर्थव्यवस्था अधिक

केली परंतु लॉर्ड माऊंटबॅटन यांनी कोणालाही न जमानता १५ ऑगस्ट तारीख ठरवली. राज खन्ना पुढे लिहिल्यात की माउंटबॅटनचे प्रेस सचिव कॅम्प वेल जॉन्सन यांनी एकदा खुलासा केला होता की १५ ऑगस्ट १९४७ हा दिवस निवडला गेला कारण १५ ऑगस्ट १९४५ ला जपानच्या सेनेने मित्र देशांच्या सेने पुढे आत्मसमर्पण केले होते. म्हणून लॉर्ड माऊंटबॅटनची इच्छा होती की भारताला त्याच दिवशी स्वातंत्र्य

ऋचा सुनील पारेख
मो. ९९३०९ २९४९०

करायचं जो दिवस ब्रिटन इतिहासातला खास दिवस असेल. आपल्याला हेदेखील जाणणे गरजेचे आहे की लाल किल्ल्यावर स्वतंत्रता दिवस समारोह १५ ऑगस्ट १९४७ ला साजरा केला नाही तर तो समारोह १६ ऑगस्ट १९४७ ला संपन्न झाला. झेंडा रोहन झाल्यावर पंडित नेहरूंनी देशाला संबोधित केले. (संदर्भ – विवेक शुक्ला) अर्थात जिथे देश नव्वी स्वतंत्र कधी झाला हेच आपल्याला पूर्ण ज्ञात नाही तिथे आपण स्वतंत्रता दिवस साजरा करतो म्हणजे नेमकं काय करतो? आज पर्यंत भारतात आणि ग्रेट ब्रिटनमध्ये कुठल्याही दस्तावेजावर भारत १५ ऑगस्ट ला स्वतंत्र झाला असा उल्लेख नाही.

१९३७ मध्ये वंदे मातरम गाण्यावरून वाद झाला. मुस्लिमांनी आक्षेप घेतला की यात अनेक देवी देवतांची नावे येतात त्यांना आम्ही वंदन करू शकत नाही कारण अल्लाहपेक्षा श्रेष्ठ आम्ही कोणाला समजत नाही. आमच्या भावनांना ठेच लागते. मौलाना आजाद यांनी अजेंडा आखला आणि वंदे मातरम फक्त एकच कडवं घ्यावं असं घोषित केलं.हे वाचल्यावर मनाला प्रश्न विचारा की आपण खरंच स्वतंत्र झालो आहोत का? कारण आपण आजही

एकच कडवं गातो मग ती शाळा असो की समारोह! स्वातंत्र्यानंतर आपण संपन्न निश्चित झालो पण समृद्ध नाही. आयुष्याच्या समृद्धीचे प्रतीक आहे औदार्य, सहिष्णुता, सौहार्द, बंधुत्व, वसुधैव कुटुम्बकम्, आणि ऐक्य! मनुष्य असहिष्णु आणि विभाजित असला की निर्धन असतो. काहीसं आज तेच चित्र आहे . पैशाचे धनी अनेक असतील पण समृद्ध नाही.

अनेक वर्षांपूर्वी आपले पूर्वज भलेही धनाच्या दृष्टीने निर्धन होते परंतु मनुष्याच्या दृष्टीने समृद्ध, पौरुषेय आणि जिजीविषाने भरपूर होते. स्वातंत्र्यानंतर भारताने प्रचंड प्रगती केली हे निश्चितच कौतुकास्पद आहे. भारत एक केवळ राष्ट्र नाही तर विविधतेत एकता, संस्कृतीचा वारसा आणि अध्यात्माची

भूमी आहे. डिजिटल भारत, कृषी क्षेत्रात प्रगती, उद्योगक्षेत्रात प्रगती, पायाभूत सुविधांचा विकास, संरक्षण क्षेत्र, अंतराळ क्षेत्रातली भरारी ज्यामुळे आपण अभिमानाने मेरा भारत महान घोषणा देतो. ही केवळ अभिमानाची घोषणा न राहता देशाला अधिक सक्षम आणि समृद्ध बनवण्याची आणि आपली मूल्य टिकवून ठेवण्याची जबाबदारी आहे. स्वातंत्र्य म्हणजे केवळ उत्सव नाही तर विरांच्या बलिदानाची गाथा आहे.

भूमी आहे. डिजिटल भारत, कृषी क्षेत्रात प्रगती, उद्योगक्षेत्रात प्रगती, पायाभूत सुविधांचा विकास, संरक्षण क्षेत्र, अंतराळ क्षेत्रातली भरारी ज्यामुळे आपण अभिमानाने मेरा भारत महान घोषणा देतो. ही केवळ अभिमानाची घोषणा न राहता देशाला अधिक सक्षम आणि समृद्ध बनवण्याची आणि आपली मूल्य टिकवून ठेवण्याची जबाबदारी आहे. स्वातंत्र्य म्हणजे केवळ उत्सव नाही तर विरांच्या बलिदानाची गाथा आहे.

जे जे सत्य ते ते स्वीकारूया. देशहिताची शपथ घेऊन सुंदर भारत घडवूया.. आणि हो.. वंदे मातरम पूर्ण म्हणूया!

स्वातंत्र्याची ७९ वर्षे : पायाभूत सुविधांच्या बळावर विकसित भारताकडे!

गुंतवणूक करतात. चीनने महामार्ग आणि बंदरांमध्ये केलेली गुंतवणूक, अमेरिकेचे रेल्वे आणि इंटरस्टेट नेटवर्क, युरोपची बहु-माध्यम वाहतूक व्यवस्था – या सर्व उदाहरणामधून एक गोष्ट स्पष्ट होते : पायाभूत सुविधा मजबूत असतील, तर अर्थव्यवस्था वेगाने वाढते.

भारतानेही या दिशेने महत्त्वाची पावले उचलली आहेत. कार्यान्वित डेडिक्टेड फ्रेट कॉरिडॉरचे सुमारे २,८४३ किमी नेटवर्क, एक्सप्रेसवे नेटवर्कमध्ये मोठी वाढ, चार-लेन आणि त्यावरील राष्ट्रीय महामार्गांचा विस्तार, मेट्रो रेल्वेचा अनेक शहरांपर्यंत विस्तार, रेल्वे विद्युतीकरणातील मोठी झेप, नवीकरणीय ऊर्जेची क्षमता वाढणे, कार्यरत विमानतळांची संख्या वाढणे आणि नव्यांद्वारे पाणीपुरवठ्याचा विस्तार ही त्याची काही ठळक उदाहरणे आहेत. या बदलांमुळे भारताची उत्पादनक्षमता आणि स्पर्धात्मकता वाढण्यास मदत झाली आहे.

ग्रामीण भारताचा बदलता चेहरा पायाभूत सुविधांचा विकास हा केवळ महानगरांसाठी नसतो. ग्रामीण भारतात रस्ते, वीज, पाणी आणि डिजिटल सेवा पोहोचल्यामुळे शिक्षण, आरोग्य, ई-कॉमर्स, ग्रामीण उद्योग आणि स्वयंरोजगाराच्या नव्या संधी निर्माण होतात. आज अनेक गावांमध्ये इंटरनेटच्या माध्यमातून शिक्षण, टेलिमेडिसिन, डिजिटल पेमेंट्स आणि सरकारी सेवा उपलब्ध होत आहेत.

ग्रामीण भागात नळाद्वारे पाणीपुरवठा, ग्रामीण रस्ते, वीजेचे जाळे आणि डिजिटल कनेक्टिव्हिटी यांचा विस्तार झाल्यामुळे सामाजिक आणि आर्थिक समावेशनाला चालना मिळाली आहे. त्यामुळे पायाभूत सुविधा ही केवळ आर्थिक नव्हे, तर सामाजिक परिवर्तनाचीही साधने ठरली आहेत.

भारताच्या पुढील २० वर्षांची दिशा २०४७ मध्ये भारत स्वातंत्र्याच्या शताब्दी वर्षात प्रवेश करेल. पुढील वीस वर्षे भारतासाठी सर्वात निर्णायक ठरणार आहेत. आज निर्माण होत असलेली पायाभूत सुविधा ही २०४७ च्या भारताची पूर्वतयारी आहे. त्या काळातील भारताची कल्पना करताना काही गोष्टी स्पष्टपणे दिसतात. उच्च-गती रेल्वे, बहु-माध्यम वाहतूक व्यवस्था, हरित ऊर्जा आधारित उद्योग, स्मार्ट शहरे, कुत्रिम बुद्धिमत्तेवर आधारित सार्वजनिक सेवा, जलव्यवस्थापन, (पान ६ वर)

डॉ.सौ.प्रज्ञा पुसदकर
 मो.९४२३७३३६३०

आतंंदी वाटचाल

की त्यांना तेथून काढणे फार मुश्किलीचे असते. पण आंतर्जागृत बुद्धीत कोणते विचार जाऊ द्यावयाचे आणि कोणते जाऊ द्यायचे नाही ही गोष्ट मात्र जागृत बुद्धीच्या स्वाधीन असते. जागृत बुद्धी ही जणू काही पहारकऱ्याचे

अंतर्जागृत बुद्धी

काम करते असे म्हटले तरी वावगे होणार नाही .तिच्या संमतीशिवाय कोणताही विचार अंतर्जागृत बुद्धित शिरू शकत नाही. विचारांचा असा गुण आहे की साधे म्हणजे तीव्र भावनायुक्त नसलेले विचार अंतर्जागृत बुद्धी त जाऊन बसू शकत नाही .भावनांनी उद्दीपित झालेली विचार आंतर्जागृत बुद्धीत सहज शिरतात आणि जितकी भावना तीव्र असेल त्या मनाने ते खोल जाऊन बसतात. दररोज आपण जागृती अवस्थेत शेकडो विचार करतो पण त्यापैकी कचितच एखाद्या आंतर्जागृत बुद्धी त शिरतो.पण दुःख, अपमान, अपयश ,भीती, द्वेष ,मत्सर, सूड ,काळजी इत्यादी भावना जेव्हा तीव्र स्वरूपाच्या असतात तेव्हा त्यांच्या संबंधीचे विचार मात्र बऱ्याच प्रमाणात आंतर्जागृत बुद्धीत शिरतात आणि तेथे दबा धरून बसतात .केवळ अनिष्ट भावनायुक्त विचारच अंतर्गत जागृत बुद्धी शिरतात असे मात्र नाही .त्या दृष्टीने अंतर्जागृत बुद्धी ही सर्वांना

समान समजणारी आणि निपक्षपाती असते तिला ईष्ट अर्निष्ट भावनायुक्त विचारांचा विधी निषेध नसतो. विचार फक्त तीव्र भावनायुक्त असला म्हणजे झाले. अनिष्ट आणि दुष्ट विचार जागृत बुद्धीत आपोआप येतातआणि तेथून आंतर्जागृत बुद्धी त सहज जातात .पण सद्भावना विचार मात्र जागृत बुद्धीत मुद्दाम आणावे लागतात .तेव्हाच ते अंतर्जागृत बुद्धीत जाऊ शकतात .जागृत बुद्धीवर सतत ताबा न ठेवल्यास दुःख, निराशा, काळजी, भीती राग व्देष मत्सर सूड इत्यादी अनिष्ट भावना युक्त विचार जागृत बुद्धीत येऊन अंतर्जागृत बुद्धीत आपोआप जातात. पण उत्साह, आशा, प्रेम ,दया, क्षमा ,भक्ती भाव, सुख, धैर्य इत्यादी सद्भावना युक्त विचार जागृत बुद्धीमध्ये मुद्दाम आणावे लागतात .तेव्हा ते तिथून अंतर्जागृत बुद्धी त शिरू शकतात.

ज्याप्रमाणे परस्पर विरुद्ध भावना मनात एकाच वेळी राहू शकत नाही त्याप्रमाणे अंतर्जागृत बुद्धीतही ईष्ट आणि अनिष्ट भावनायुक्त विचार एकाच वेळी राहू शकत नाही, म्हणून अंतर्जागृत बुद्धीत अनिष्ट भावना युक्त विचारांचा शिरकाव झाला असेल तर ते काढण्याकरिता इष्ट भावना युक्त विचार जागृती अवस्थेत सदैव जागृत राहणे गरजेचे असते. इष्ट भावना युक्त विचार जागृत बुद्धीच्या द्वारे अंतर्जागृत बुद्धीत शिरले म्हणजे अनिष्ट भावना युक्त विचार तेथून हळूहळू निघून जातात आणि कालांतराने अंतर्जागृत बुद्धी त पूर्णपणे इष्ट भावनायुक्त विचारच राहतात. अंतर्जागृत बुद्धीवर प्रत्यक्षपणे आपला अधिकार चालत नसला तरी याप्रमाणे अप्रत्यक्षपणे चालू शकतो. विचार कल्पतरू आपण सुखी किंवा दुःखी, यशस्वी वा अयशस्वी होणे आपल्या स्वतःच्या मनावर आहे. जसे होण्याची आपली इच्छा असेल तशा प्रकारचे दृढ श्रद्धायुक्त विचार आपण जागृता अवस्थेत बुद्धीत ठेवीत गेल्यास कालांतराने आपल्या विचारांना मूर्त स्वरूप येते असा अनुभव येतो .आपणास सुखी आणि यशस्वी होण्याची इच्छा असल्यास सुखाचे व यशाचे विचार जागृत अवस्थेत बुद्धीत ठेवीत गेले पाहिजे .अपयशाचे आणि दुःखाचे विचार करीत राहणारी मनुष्ये अपयशी आणि दुःखी झाल्या शिवाय राहत नाही. मनुष्य जे विचार जागृत अवस्थेत बुद्धीत ठेवून तदनुसार प्रयत्न करीत राहतो त्या विचारांना मृत स्वरूप प्राप्त होण्याची प्रबळ प्रवृत्ती नेहमी दिसून येते जसे मनुष्याचे विचार असतात त्यानुसार तिच्या भावना बनतात आणि भावनांनुसार कृती बनते मनुष्य निर्भयपणे एखाद्या उंच शिडीवर चढू लागला तर तो वाटेल तितका उंच चढू शकतो पण आपण पडू कि काय असा विचार त्याच्या बुद्धीत आल्याबरोबर त्याचे पाय लटपटू लागतात व त्याचा झोक जाऊन तो पडण्याचा ही संभव असतो. म्हणून मनुष्याने सर्व परिस्थितीमध्ये आपल्या जागृत बुद्धी तउच्च प्रकारचे आणि इष्ट भावनायुक्त विचार च ठेवीत

गेले पाहिजे कोणत्याही प्रकारच्या कु विचारांना कधीही थारा देता कामा नये म्हणजे त्याच्या भावना उत्तरोत्तर शुद्ध होऊन त्याच्या हातून उच्च कर्मे घडत जातात त्याची पारमार्थिक आणि व्यवहारिक दृष्टीने उपती होत जाते व तो साहजिकच सद्गुणी सदाचारी सुखी आणि यशस्वी होतो. कुरूपतेला कु विचार काढून त्याच्या जागी सुविचार स्थापन करण्याकरिता आत्म सुकुचांची फार मदत होते. मनुष्य जागा असतो तोपर्यंतच जागृत बुद्धीचे व्यापार चालू असतात. पण आंतर्जागृत बुद्धी च्या व्यापारात केव्हाच खंड पडत नाही. कोणत्याही विषयासंबंधाने तीव्रपणे विचार करण्यात जागृत बुद्धी गढलेली असली म्हणजे झोपेतही तेच विचार अंतर्जागृत बुद्धीत चालू राहतात. याचा अर्थ जागेपण केलेले विचारच झोपेत अंतर्जागृत बुद्धीत चालू राहतात म्हणून जागे पणी चांगले विचार करावे म्हणजे झोपेतही चांगले विचार चालू राहतील.

डॉ.वशवंत सुरोशे
 मो.८३८०८६२२१२

उमलत्या कळ्या

काटदरे सरांनी मृणालीला स्टाफरूममध्ये बोलावून घेतले. मृणालीला वाटले की एखाद्या वक्तृत्व स्पर्धेची माहिती देण्यासाठी सरांनी बोलावले असेल. ती स्टाफरूममध्ये गेली तेव्हा प्राचार्यही तिथेच बसले होते. ते कसली तरी गंभीर चर्चा करत होते.

मृणालीला पाहून काटदरे सर म्हणाले, मृणाली परवाच्या गुरुपौर्णिमेच्या कार्यक्रमाचं सूत्रसंचालन तुला करायचं आहे. कार्यक्रमाचे स्वरूप मी तुला थोड्या वेळाने सांगतो. दुसरी सूचना अशी की परवाच्या कार्यक्रमासाठी तुझ्या मम्मीला आमंत्रण आहे. त्यांना सोबत घेऊन ये. ‘सक्रिय माता-पालक’ म्हणून त्यांचा सत्कार करायचा आहे आणि त्यांना मनोगत मांडण्याची संधी दिली जाणार आहे. तू हे सगळं तुझ्या मम्मीला सांग. संध्याकाळी मी व जाधव सर तुझ्या घरी आमंत्रण देण्यासाठी येऊ.

सर! संध्याकाळी थोडे उशिरा या. माझी मम्मी उशिराने घरी येते. म्हणजे तुमची भेट होईल. मृणाली विनम्रतेने म्हणाली.

ठीक आहे, आता तू जा. सूत्रसंचालनाच्या तयारीला लाग. मी येतोच तुझ्याशी बोलायला. असं म्हणून काटदरे सर प्राचाऱ्यांशी बोलायला निघून गेले.

आपल्या मम्मीचा सत्कार होणार आहे, याचा मृणालीला केवढा आनंद झाला होता! मात्र सूत्रसंचालनाची जबाबदारी नीट पार पाडण्याचा काहीसा ताणही तिच्या मनावर आला होता. तसं तिने दोन-तीनदा शाळेतल्या वेगवेगळ्या कार्यक्रमाचे सुरेख सूत्रसंचालन केलेलेही होते. आताच्या वेळेस मम्मीसमोर ही जबाबदारी पार पाडायची आहे, याची तिला जाणीव झाली.

खरंतर दोन वर्षांपूर्वी मृणालीचा आपल्या मम्मीविषयी काहीसा गैरसमज झाला होता. तिची मम्मी तिला सारखा अत्यास करण्यास सांगायची. छंदाच्या काही गोष्टी करायला घेतल्या की तिचे एकच म्हणणे असे की, या गोष्टी केल्याने तुझे पोटा भरणार नाही. ‘‘

मृणालीला तेव्हा खूप राग आला होता. ती आपला आनंद हिरावून घेतय, असं तिला वाटत होतं. मात्र तिने केलेल्या आग्रहामुळे मृणालीला वार्षिक परीक्षेत उल्लेखनीय गुण मिळले. त्यामुळे दहावीच्या विशेष तुकडीत तिला प्रवेश मिळाला. तेव्हा मृणालीच्या मनातला गैरसमज कमी झाला होता. तरी मम्मीविषयी विचार करताना तिने आपल्याला अधिक वेळ द्यावा, असं तिला मनोमन वाटत होतं. मात्र ती दिवसातला बराच वेळ घराबाहेर असते. घरात असली तरी परिसरातील अनेक महिलांशी तिच्या भेटी, चर्चा सुरू असतात. त्यामुळे मृणाली थोडी नाराज व्हायची.

मात्र मागच्या वर्षी एक घटना घडली. प्राथमिक शाळेत माध्यान्ह आहार शिजवून देणाऱ्या काकू हृदयरोगाने अचानक निवर्तल्या. शाळेतील चारशे विद्यार्थ्यांना पोषण आहार शिजवून द्यायला अचानक कोणी तयार होईना. शाळाप्रमुखांपुढे मोठा पेच निर्माण झाला होता. कोणीतरी त्यांना सुलभाताई म्हणजे मृणालीच्या मम्मीचं नाव सांगितले. सुलभाताई महिला बचत

गटांच्या समन्वयक म्हणून काम करतात. त्यांनी एका गटातील महिलांशी चर्चा केली. दोन पैसे कमी मिळतील मात्र चारशे मुलांना जेवू घातल्याचे पुण्य मिळेल, या भावनिक हाकला काही महिलांनी प्रतिसाद दिला नि शाळेतील पोषण आहाराचा प्रश्न त्या वर्षापुरता मिटला. तेव्हापासून परिसरात सुलभाताईंचे नाव झाले. महिलांच्या वेगवेगळ्या प्रश्नावर त्या काम करत होत्या. घरकाम मिळवून देण्यापासून ते बँकेत खाती काढणे, तसेच बँकेतून भांडवलासाठी कर्ज मिळवणे, महिलांच्या सभा घेणे, त्यांची जाणीव जागृती करणे यासारख्या कामात त्यांनी झोकून दिले होते. स्वतः एका बचत गटाच्या माध्यमातून त्यांनी पापड निर्मितीचा उद्योग सुरू चाला होता. त्यातून मिळणाऱ्या उत्पन्नातून त्यांना चार पैसे मिळत.

जेव्हा परिसरातील महिला सुलभाताईंकडे आपले गाऱ्हाणे किंवा समस्या घेऊन येत आणि जाताना त्यांच्याविषयी अत्यंत प्रेमाने, विश्वासाने व आदराने बोलत, तेव्हा मृणालीला आपल्या मम्मीचा खऱ्या अर्थाने अभिमान वाटू लागला.

प्रेरणा

आता तर परवा शाळेत तिचा सत्कार होणार आहे, ही गोष्ट घरात सांगितली तर सर्वांनाच आनंद होईल. तिचे बाबा मात्र कार्यक्रमाला येऊ शकणार नाहीत. माथाडी कामगार म्हणून ते मुंबईच्या भाजी मार्केटमध्ये काम करतात. दोन तासांच्या कार्यक्रमासाठी त्यांना इतका प्रवास करून येणे शक्य नाही, याची मृणालीला जाणीव होती. आजू-आजोबांना नक्की आनंद होईल, याची तिला खात्री होती. तिने मनातल्या भावनांना आवर घातला नि निवेदनाच्या तयारीसाठी ती ग्रंथालयात गेली. गुरुपौर्णिमेच्या दिवशी शाळेच्या सभागृहात खूप लोक जमले होते. संस्थेचे अध्यक्ष कार्यक्रमासाठी उपस्थित राहणार होते, त्यामुळे सर्व शिक्षक आणि विद्यार्थी सजग होते.

सुरुवातीला गुरुवंदना झाली. शिक्षकांविषयी कृतज्ञता व्यक्त करणारी मनोगते झाली. त्यानंतर शाळेतील विद्यार्थ्यांच्या यशातील वाटेकरी पालकांची पार्श्वभूमी समजून घेऊन ‘सक्रिय पालक’ म्हणून दोन पालक निवडण्यात आले होते. त्यात सुलभाताईची निवड झाली होती. सत्कार स्वीकारल्यानंतर सुलभाताई आत्मविश्वासाने मंचावर आल्या नि आपले मनोगत मांडू लागल्या.‘‘सक्रिय पालक म्हणून ज्याच्यामुळे

मला पुरस्कार मिळाला त्या माझ्या लाडक्या मुलीचे, मृणालीचे प्रथम खूप कौतुक करीन. तिचा सर्वात उनेम गुण म्हणजे ती वडीलधऱ्यांच्या सूचनांचे पालन करते. सुरुवातीला माझ्या बोलण्याचा तिला राग यायचा. मी तिला सतत सांगते की ‘बाई गं, तुझ्या छंदाच्या, आवडीच्या गोष्टींमध्ये सदासर्वकाळ रमू नकोस. तू कमावती हो! चार पैसे हातात असले की मनाप्रमाणे जगता येते. माझी तरी अक्कल एवढीच आहे. मी तिला घरातल्या कामासाठी फारसा आग्रह धरला नाही. त्याऐवजी तिने वाचन करावे, गृहपाठ करावा, भाषण पाठांतर करावे, यासाठी आग्रही धरते. माझ्या मुलीचे भविष्य उज्ज्वल असावे असे मला वाटते. ते सर्व पालकांना आपल्या, सुलभा, तुला तुझ्या परिस्थितीतून बाहेर पडायचं असेल तर कमावती हो!’’ कार्कीच्या बोलण्यातील ‘कमावती’ हा शब्द मी कायम ध्यानात ठेवला.

दुर्दैवाने शिक्षण अर्धवट सुटले, लग्नाच्या

बंधनात अडकले. कार्कीचे शब्द मात्र काळजावर कोरले होते. कमावती होण्यासाठी कधी घरकाम, कधी शिवणकाम केले. त्यातून ओंठळी वाढत गेल्या. मग बचत गट स्थापन केला. त्यातून पापड उद्योग सुरू केला. इतरांना मदत करू लागले. मनात एकच ध्येय होतं, ‘कमावती’ व्हायचं. महिलांच्या हातात त्यांनी स्वतः कमावलेले चार पैसे असतील, तर त्या आनंदाने जगू शकतात, हा अनुभव असल्यामुळे मी मृणालीला आग्रहाने सांगत असते, ‘बाई गं, ज्या परिस्थितीत तू जन्माला आलीस, त्याच खाईत जगू नकोस. तुझ नवं जग तू तयार कर. त्यासाठी खूप शिक आणि कमावती हो!’ माझ्या मते शिक्षणाने कमाईला हातभार लावला पाहिजे. नुसतंच शिकून काय फायदा आहे सांगा बरं? शिक्षणामुळे कमावते व्हायला हवे. कमाई असेल तरच जीवन नीट जगता येते. मी माझ्या मृणालीला कमावती करणार आहे. तिला स्वावलंबी बनवणार आहे. म्हणून मी तिच्या शिक्षणाविषयी कायम सतर्क असते.

मला बोलायची संधी दिली म्हणून सर्वांचे आभार मानते.‘‘ मंचावरून सुलभाताई खाली उतरत होत्या. सभागृह टाळ्यांच्या आवाजाने भरून गेले होते. डोळ्यातून आलेले अणू पुसत मृणाली पुढे आली नि तिने सुलभाताईंना गच्च मिठी मारली. शोते शिक्षणाविषयी नव्याने विचार करत पुढच्या कार्यक्रमाच्या घोषणेची वाट पाहू लागले.

कानबाईंचा हा सण बालकापासुन तर वृद्धांपर्यंत अत्यंत ऊत्साहात साजरा होणारा सण आहे. हा सण ग्रामीण भागात जास्त प्रभावशाली होत असतो. खान्देशात हा सण प्रचलित आहे. कानबाईंचा देश म्हणजे कान्हदेश असं ही म्हणतात. आणि कान्ह चा अपभ्रंश होऊन खान्देश झाला असे सांगण्यात येते.. हा सण शावण महिन्यात येतो.शेतात जोमदार पिके असतात.सर्वत्र हिरवळ दिसते.निसर्गाने अलंकार परिधान केलेला असतो. पशुपक्षी यांची आनंदात किल्लबिल्लाट ऐकाता मिळत असते. नद्या- नाले खळखळून वाहतात. असे वाटते कानबाईं मातेच्या आगमणाची तयारी झालेली आहे. काही ठिकाणी हातापायाची कानबाईं असते.तर काही ठिकाणी कळसावर ठेवलेले नारळ म्हणजे प्रतिकात्मक कानबाईं असते. त्या नारळाला आकर्षकपणे सजवले जाते. छानशी मोगीयांची माळ व फुलहार घालतात. रंगीत शालू नेसवतात. चौरंगावर बसवतात. चौरंगाला चारही बाजूला केळीच्या खांबाचे लहान लहान पील बांधतात. ज्या घरी कानबाईं बसवण्याची हौस असते ते आपल्या घरी कानबाईं पाहणी म्हणून आणतात.व मोठ्या हौशेने कानबाईंचा ऊत्सव साजरा करतात. हा सण एकत्र येऊन साजरा करतात. भाऊ काका हे जरी विभक्त झालेले असतील तरी एकत्र येतात.एकत्र रोट करतात.पहिला दिवस हा भाजीभाकरीचा रोट असतो. दुसर्‍या दिवशी कानबाईं बसते. तिसरे दिवशी कानबाईं ऊठवतात.

दुष्काळ ,रोगाई याचा बचाव करण्यासाठी कानबाईं मातेला आराधना करतात. लोकांकडून काही चूक झाली असेल त्यामुळे घरात, गावात संकटे येतात. संकटे दुर व्हावेत म्हणून मातेची मनोभावे पूजा करतात. सुवासिनींची कूस ऊजळण्यास कानबाईंमातेची कृपा असते. ही भावना ग्रामीण लोकांमध्ये फार पूर्वीपासून तर आज ही आहे.. यासाठी नवदामपत्यास पुजेला आग्रह धरतात. नवस मानतात, नवस फेडण्यासाठी कानबाईं मातेला डोक्यावर

घेऊन नाचतात. रानात धनधान्य भरपूर पिकवते ती रानबाईं असते.खान्देशात लोक संंस्कृतीच्या कानबाईं रानबाईं या लोक संंस्कृतीच्या देवता आहेत.

म्हणुन शावण या पवित्र महिन्यात शुक्ल पक्षात नाग पंचमी नंतर येणाऱ्या पहिल्या रविवारी कानबाईं देवीची स्थापना करतात. आपल घर शेणाने सारवलं जातं गाईंच्या गोमूत्राने सर्वत्र शिंपून त्याला पवित्र केलं जाते. कानबाईं आईचा उत्सव स्वच्छता,

गव्हावर तांब्याचा कळस ठेवतात. कळसात पवित्र नदीचे पाणी भरतात. त्यात पाच विड्यांची पाने ठेवतात. मग त्यावर नारळ ठेवतात. भाऊबंदंच्या एक किंवा दोन घरात कानबाईं बसत असते. तिथे सर्व भाऊबंद पुजेला जातात. मातेला हिवा शालू ‘नाकात नथ, कपाळी लाल कुंकु शोभून दिसत असतो. ज्यांना नवीनच कानबाईं आईची स्थापना करावयाची असेल तर ते एक नारळ एखाद्या जुन्या कानबाईं जवळ देव्हाऱ्यात

गाईंचे तूप घालून ज्योत सतत तेवत ठेवतात. कानबाईंला कन्हेरकी फुले झेंडूची फुले फार आवडतात. अशी फुले मातेला आवडतात. आईला हिरवा शालू ‘नाकात नथ कपाळी लाल कुंकु शोभून दिसत असतो. हे तेजस्वी बोलके रूप पाहून कानबाईंपुढे लोटांगण घालत पारंपारिक गीताच्या ओळी गायल्या जातात. कानबाईंला पार्वती व कन्हेरला शंकराचं रूप मानतात.

भाऊबंदांच्या जिव्हाळयाचा आणि भक्ती पर्वाचा कानबाई उत्सव

सुंदरता व मांगल्य व एकात्मतेचं प्रतिक आहे. आता तर सिमेंटची घरे झाली त्याची फरशी पुसुन स्वच्छ करतात.कामे सोपी झालेली आहेत.

विशेष गोष्ट म्हणजे आंबा गोड लागतो. या आंब्याच्या झाडाच्या लाकडापासून बनवलेला चौरंगावर मातेला बसवले जाते. चौरंगावर लाल वस्त्र ठेवतात. त्याला आपण लालमट्टा असंही म्हणतो. त्यावर गहू ठेवतात

किंवा जेथे पारंपारिक कानबाईं असेल तेथे रात्रभर ठेवतात. दुसऱ्या दिवशी नवीन लग्न झालेलं जोडपं डुबली या बाद्याच्या तालावर फरी आणून स्थापना करतात. कानबाईंला घरी पारंपारिक वाद्य चालतात. इतर कुठलेही वाद्य चालत नाही ही आईच्या आवडीची वाद्ये आहेत.

पुजेचं साहित्य हळद, कुंकु, उदबत्या, पूजेच्या सुपाऱ्या, जुने दिवे, समई व त्यात

शंकराला प्रसन्न करण्याचा हा महिना आहे. म्हणुन पार्वतीलाही साकडे घालून प्रसन्न करण्याचा दिवस मानतात. कानबाईंच्या बाजूला कन्हेराला टोपी घालून बसवलेलं असतं या कानबाईंच्या उत्सवात सर्व भाऊबंद रोट चा प्रसाद पुजण्यासाठी व रोट खाण्या साठी पवित्र भावनेने एकत्र येतात.

रोटचे गहू पुर्वी जात्यावर घरीच दळत असत. महिला व पुरुष दोघे हातबार लावून दळत असत. दळण्या पासून तर आईची पारंपारिक गाणी म्हणण्यात पुरुष मंडळी आपला सहभाग नोंदवत होते. दळण दळणे आता तर सोपे झाले इलेक्ट्रिक चक्रीयर दळतात. खरं तर ही एक शोकांतिकाच आहे.

मात्र देवीपुढे फुगड्या नाच गाणी यात भाऊबंद एकत्र येऊन रमतात. आपला राग, भेदभाव सर्व विसरतात हे वैशिष्टे या कानबाईंमातेच्या उत्सवात बघायला मिळतात. आईचा प्रसाद मात्र लाह्या फुटाण्याचा असतो. कानबाईंचा रोट खाण्या साठी भाऊबंदांच्या बाया बापडे मुले मुली यांना यावेच लागते. मात्र मुलगी विवाहित झाली की तिची कुलस्वामिनी बदलते. तिचे भाऊबंद विवाहित गावाचे असतात.

मात्र ज्या भाऊबंदांमध्ये कानबाईं बसते तेथील भाऊबंद हा जरी विदेशात असला तरी तो रोट खायला आवर्जून येतो. रोट खायला मिळणं हे भाग्य

समजलं जातं. रोट म्हणजे हा आईचा प्रसाद, त्यात पुरणाची पोळी, खीर , आमटी, फुनके, वडे, भात असा हा रोट नशीबवानालाच मिळतो.

रोट खाल्यावर हात बाहेर कुठेही धूता येत नाहीत. यासाठी मातीच्या घरात खड्डा खणला जातो. त्यातच हात धुतलेले पाणी टाकतात. हे पवित्र पाणी कुठेही पायदळ होऊ नये याची दक्षता घेतात. रात्री नाचगाण्यात आईच्या भक्तीत सर्व रमून जातात. दुसर्‍या दिवशी सकाळी कानबाईं आईला निरोप देतांना आईचा उदोउदो जयघोष करतात.

नवीन जोडपं कानबाईंची पूजा करून तो चौरंग अंगणात आणतात. तत्पुर्वी गाईंच्या शेणाने ती जागा सारवली जाते. सूर्याकडे तोंड करून तो चौरंग ठेवला जातो. पूजा करून दहीभात शिंपडतात.. मग सुवासिनीच्या डोक्यावर तो चौरंग ठेवतात. आणि डुबलीच्या तालावर बाजत गाजत नदीवर विसर्जनासाठी नेतात. विसर्जनास जाताना जर पाऊस नसला तर मिरवणुकच्या पुढे रस्त्यावर पाण्याचा शिडकाव करतात. मातेला गारवा देतात. भक्तांच्या अंगावरही पाण्याचा शिडकाव करतात. मातेला निरोप देताना सुवासिनींचे,भाविकांचे डोळे

पाणावतात. कानबाईं चालनी गंगेवरी माय चालनी वं माय गंगेवरी साखर पेरत चालनी वं माय साखर पेरत चालनी असे पारंपारिक गाणे म्हणतात.

अशा रितीने कानबाईं चा उत्सव खान्देशात फार उत्साहात साजरा केला जातो. आपणास जर कानबाईं मातेचा निरोप आला तर आपण जरूर गेले पाहिजे.दिड दिवसाचा सण असतो पण वर्षभर पुरेल एवढी ऊर्जा देऊन जातो. आपले दैनंदिन जीवनातील दुःख विसरून अशा आनंदाचा प्रत्येकाने लाभ घ्यावा. ‘‘जय कानबाईं माता की जय‘‘

संकलन:- सुरेश मोरे
 खदं बु. ता.शिदखेडा जि.धुळे
 मो.नं.९८९०६२०९१७

प्रा.डॉ.संजय डोडे
मौ.९८२२५३६४२

माझा स्वातंत्र्य

१५ ऑगस्ट हा स्वातंत्र्य दिन प्रत्येक भारतीयांसाठी अभिमानाचा आणि आनंदाचा दिवस आहे. आपल्या भारत मातेला ब्रिटिशांच्या गुलामगिरीतून मुक्ती १९४७ ला याच दिवशी मिळाली. हा दिवस आपल्या देशाच्या इतिहासातील सुवर्ण अक्षरांनी लिहिला जाणार दिवस आहे. स्वातंत्र्यासाठी लाखो स्वातंत्र्यसैनिकांनी आपल्या जीवाची आहुती दिली. असंख्य वीरांच्या बलिदानाने स्वातंत्र्याचा मार्ग प्रशस्त झाला .त्यांच्या त्यागामुळे आज आपण स्वच्छंदपणे श्वास घेऊ शकतो. हा दिवस केवळ आनंदाचा नाही, तर जबाबदारीची जाणीव करून देणारा सुद्धा आहे. या दिवशी आपण देशासाठी प्राण अर्पण करणाऱ्या शूर क्रांतिकारकांना आणि त्यांच्या अतुलनीय त्यागाला आदरांजली वाहत असतो.

स्वातंत्र्य सैनिक धनाजी नाना चौधरी
पूर्व खानदेशातील स्वातंत्र्य सैनिक धनाजी नाना चौधरी महाम्ना गांधींच्या नेतृत्वाखाली झालेल्या राष्ट्रीय आंदोलनातील रचनात्मक आणि विधायक कार्यात अग्रणी राहिलेले आहेत. स्वातंत्र्य आंदोलनातील त्यांचे अतुल्य योगदान राहिले आहे.

सातपुड्याच्या पायथ्याशी वसलेल्या खिरोदा या गावातल्या शेतकरी कुटुंबात १४ मे १८९१ रोजी एका उदार व निरपेक्ष वृत्ती व व्यक्तिमत्व असलेल्या कुटुंबात त्यांचा जन्म झाला. परंपरागत समाजात असलेले मागासलेपण, समाज विकास व परिवर्तन शिक्षणाशिवाय होणार नाही अशी पुरोगामी भूमिका असलेल्या लेवा पाटीदार समाजात एक जागरूक पुरोगामी पित्याचा आदर्श धनाजी नाना यांना लाभला.धनाजी नाना यांचे प्राथमिक शिक्षण खिरोदे, भालोद , धुळे या ठिकाणी झाले. १९०७ ते १९१० काळात धुळे येथे व नंतर पुण्यातील फर्ग्युसन

राष्ट्रीय आंदोलनात खानदेशातील स्वातंत्र्य सैनिकांचे योगदान

महाविद्यालयात धनाजी नाना चौधरी यांचे कार्यक्रमात सहभागी झाले. त्याकाळी पोलीस खात्यात हवालदाराची नोकरी प्रतिष्ठेची गणली जाई. असे असताना त्यांनी नोकरी सोडली. नोकरी सोडण्याबाबत एखाद्याने विचारल्यावर

प्रचार, मद्यपान बंदी, स्वदेशी चळवळ ह्या कार्यक्रमात सहभागी झाले. त्याकाळी पोलीस खात्यात हवालदाराची नोकरी प्रतिष्ठेची गणली जाई. असे असताना त्यांनी नोकरी सोडली. नोकरी सोडण्याबाबत एखाद्याने विचारल्यावर

फर्ग्युसन महाविद्यालयात असताना धनाजी नाना यांनी खानदेशमधील मुलांचा 'खानदेश मराठा स्टुडंट्स क्लब' स्थापन करून विद्यार्थ्यांमध्ये एकात्म व संघटनात्मक भावना निर्माण केली. उच्च शिक्षणाची अपेक्षा आणि महत्वाकांक्षा परिस्थिती अभावी पूर्ण राहिली. पुढे त्यांनी पी. टी. एस.चा कोर्स करून पोलीस खात्यात नोकरी स्वीकारली. या ठिकाणी आपल्या प्रामाणिकपणा, साधेपणा, कर्तव्य तत्परता आणि शुध्द चारित्र्य, सोज्जळ, निलोभी वृत्तीचे धनाजी नाना अधिकारी वर्ग आणि लोकांत प्रिय वाटू लागले. पोलीस खात्यात सेवा करीत असताना त्यांच्यातील राष्ट्रीय वृत्ती शांत बसू देत नव्हती. 'नोकरी हा अपघात आहे' असे ते नेहमी म्हणत असत. महाम्ना गांधींच्या नेतृत्वाखाली सुरू झालेल्या स्वातंत्र्य लढ्यातून त्यांच्या मनात ब्रिटिश साम्राज्याबद्दलची चिड निर्माण झाली. धनाजसेवेचे मूळ पिंड व राष्ट्रीय वृत्तीच्या समाजी नाना यांनी नोकरीच्या बंधनातून होत राष्ट्रीय आंदोलनात सक्रिय होण्याचे ठरवून महाम्ना गांधींच्या नेतृत्वाखाली देशव्यापी आंदोलनात टिळक स्वराज्य फंड,खादी

ते म्हणत ‘‘माझ्या गावात खादीचे काम करीन, चरखा चालवीन, राष्ट्रीय जागृती करीन. माझ्या सर्व कुटुंबाला स्वावलंबी बनवू शकलो तर मी जीवनाचे सार्थक झाले असे समजेल.‘‘ पुढे त्यांनी विलेपार्ले येथील छावणीत खादी शिक्षणासाठी सहकुटुंब सहभाग घेतला. चरखा हे गांधीजींच्या सर्व कार्याची केंद्र होते.धनाजी नाना यांनी खिरोदे

या गावी सूतकटाईचे केंद्र सुरू केले. त्यांचे घर 'सूतशाळा ' व खिरोदा 'लोकशिक्षणाचे केंद्र' म्हणून ओळखले जाऊ लागले. परंतु ब्रिटिश यंत्रणेची याकडे वक्रदृष्टी गेली.असहकार चळवळीच्या काळात १० जानेवारी १९३२ रोजी सरकारने खिरोदा आश्रम जम करून धनाजी नाना यांना अटक करण्यात येवून धुळे येथील तुरुंगात ठेवण्यात आले. खानदेशातील धुळे व धुळे कारागृह त्याकाळी स्वातंत्र्य चळवळीचे मुख्य केंद्र होते. त्या ठिकाणी विनोबा, सोने गुरुजी, जमनालाल बजाज, शंकरराव कापरे या स्वातंत्र्य सैनिकांचा सहवास त्यांना लाभला. पुढे ठाकर बाप्पा आणि काकासाहेब बर्वे यांच्या मार्गदर्शनाखाली

पूर्व खानदेश हरिजन सेवक संघाच्या अध्यक्षपदाची जबाबदारी सांभाळली. बहादूरपूर –पारोळा या परिसरातील हिंदू मुस्लिम संबंधात निर्माण झालेला बेबनाव मिटवून संवाद- समन्वयातून त्यांनी हिंदू-मुस्लिम ऐक्य व सर्वधर्मसमभाव निर्माण केली. सांस्कृतिक उन्नती व नागरिकांना मूलभूत हक्कांची जाणीव झाल्याशिवाय राष्ट्र प्रगतीपथावर जाणार नाही त्याकरिता आम जवर्तेसाठी लोकशिक्षणाचे कार्य हाती घेत त्यांनी जनता शिक्षण मंडळाची स्थापना करून अनेक विद्याशाखा सुरू केल्या. आज विविध विद्या शाळांतून हजारो विद्यार्थी ज्ञानार्जन करीत आहेत.

गांधीजींचे सच्चे कृतिशील अनुयायी म्हणून धनाजी नाना आयुष्यभर सेवावृत्तीने जगले. विनोबा, वल्लभभाई पटेल, जय रामदास दौलतराम, डॉ.राजेंद्र प्रसाद, किशोरलाल मय्युवाला, जमलालाल बजाज, महादेवभाई देसाई, मोरारजी देसाई, बाळासाहेब खैर, वैकुंठभाई मेहता, सोने गुरुजी, काकासाहेब कालेलकर, शंकरराव देव ,काकासाहेब बर्वे, आप्पासाहेब पटवर्धन

या गांधी निष्ठावंतांचा सहवास व मार्गदर्शन त्यांना मिळत राहिले. यातूनच ‘‘खिरोदा भरे लिए तीर्थक्षेत्र है’’ असे उद्गार महाम्ना गांधींनी १९३६ मध्ये काढले.

विधायक वृत्ती, त्याग,तरुणांना लाजेवेल असा उत्साह आणि तळफ, नैतिक धैर्य आणि सहिष्णू वृत्ती, शिस्तबद्ध जीवन आणि साधी राहणी, निस्वार्थ सेवा ही त्यांच्या व्यक्तिमत्त्वाची गुणवैशिष्ट्ये होती. सातपुडा लगतच्या खिरोदा आणि पाल परिसरात रचनात्मक विकासातून दलित आदिवासींचे जीवन समृद्ध करण्याचा प्रयत्न करीत असताना समाजातील सावकार,कंत्राटदार आणि दारू व्यवसायात गुंतलेल्या हितसंबंधी माणसे त्यांच्या विरोधात गेली. यातूनच २९ डिसेंबर १९५२ रोजी रात्रीच्या सुमारास धनाजी नाना यांची त्यांच्याच राहत्या घरात निर्णण हत्या झाली. त्यांच्या मृत्युने खिरोदा आणि परिसरातील 'सर्वादय योजनेचा आधारस्तंभ' व 'सर्वसामान्यांच्या मार्गदर्शक' काळाच्या पडद्यावर जणू गेला.

फैजपूर अधिवेशन

फैजपूर अधिवेशन खानदेशातील एक महत्त्वाची व इतिहासात ठळक अक्षरात नोंदली गेलेली घटना. फैजपूर येथे डिसेंबर १९३६ मध्ये झालेले काँग्रेसचे सुवर्ण महोत्सवी अधिवेशन. काँग्रेसचे इतिहासात ग्रामीण भागात झालेले काँग्रेसचे पहिले अधिवेशन अशी या अधिवेशनाची खरी ओळख सांगता येईल, अर्थातच या अधिवेशनाला सरकारचा व सरकारधार्जिन्या लोकांचाही विरोध होताच. त्याकाळी काँग्रेसचे प्रांतिक अध्यक्ष शंकरराव देव यांच्या आग्रहास्तव सुरुवातीला पूर्व खानदेशातील खिरोदा येथे डिसेंबरात अधिवेशन घेण्यात यावे असे ठरले,परंतु धनाजी नानांच्या सूचने वरून व्यवस्था व वाहतूकीच्या सोयीस्त्व अधिवेशन फैजपूर येथे घेण्याचे ठरवून शंकरराव देव स्वागत समितीचे अध्यक्ष तर धनाजी नाना हे सरचिटणीस निवडले गेले. काँग्रेस अधिवेशनाचा प्रचार-प्रसार व तयारीसाठी राष्ट्रीय नेत्यांपासून खेड्यापाड्यांतील कार्यकर्ते जोमाने लागले. काकासाहेब गाडगीळ, विनोबा भावे, सोने गुरुजी, एस. एम. जोशी, ग. प्र.

‘माझा खानदेश’ वीर भूमिपुत्रांची प्रेरणादायी शौर्य गाथा

'आपला महाराष्ट्र'च्या 'बहर' पुरवणीत आमचे समिन्न डॉ. संजय डोडे यांच्या 'माझा खानदेश' या लेखमालेत खानदेशचा इतिहास, संस्कृती, स्वातंत्र्य चळवळीतील भूमिपुत्रांच्या त्याग, बलिदानाची शौर्यगाथा मांडण्याचा प्रयत्न स्तुत्य आहे . स्वातंत्र्य चळवळीतील शिरीष कुमार व बालवीरांचे होतातम्य निश्चित प्रेरणादायी आहे. त्यांनी दिलेले होतातम्य असीम त्याग, अभूतपूर्व शौर्य आणि बलिदानाची परीकाष्ठा होती. बालवीरांचे हे शौर्य स्वातंत्र्य चळवळीतील सर्वोच्च प्रतीक मानले जाते. डॉ. संजय डोडे हे खानदेश भूमीतील असल्याने त्यांनी बालवीरांची ही शौर्यगाथा अत्यंत प्रभावीपणे मांडली आहे. त्यांचे अध्ययन- अध्ययन-लेखन यातील सातत्य,संशोधनाची भक्कम बैठक, ओघवती भाषा आणि विषयाची सखोल मांडणी यामुळे प्रत्येक लेखांतून आपल्या मातीतल्या समृद्ध इतिहास-परंपरेचा अभिमान जागृत होतो.धकाधकीच्या व धावपळीच्या या युगात स्थानिक इतिहास आणि सांस्कृतिक वारसा जतन करून त्याचे महत्त्व अधोरेखित करणारी 'माझा खानदेश' लेखमाला निश्चित कौतुकार्स्पद आहे. खानदेशचा समृद्ध इतिहास व सांस्कृतिक वारसा ,मातृभूमीबद्दल

अभिमान आणि जिव्हाळा निर्माण करणारी ही लेखमाला खानदेशचे विविध पैलू जतन करून ते नव्या पिढीपर्यंत पोहोचविण्याचा स्तुत्य आणि प्रेरणादायी उपक्रम आहे. आपल्या पुढील लेखनासाठी हार्दिक शुभेच्छा!

—प्राचार्य डॉ.महेंद्र रघुवंशी

व्यवस्थापन परिषद सदस्य, कवथित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव

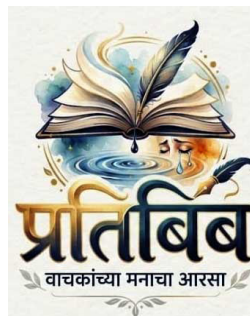

मातृभूमीवरील अपार प्रेमाचा जिवंत दस्तऐवज... ‘माझा खानदेश’

दैनिक 'आपला महाराष्ट्र' च्या 'बहर' पुरवणीत प्रकाशित होत असलेली 'माझा खानदेश' ही लेखमालिका मी निश्चितपणे वाचत आलो आहे. 'माझा खानदेश' लेखमाला खानदेशच्या वैभवशाली इतिहास, समृद्ध संस्कृती, सामाजिक परंपरा, साहित्य-कला- लोकजीवन आणि मातृभूमीवरील अपार प्रेमाचा जिवंत दस्तऐवज आहे.

आजच्या धावपळीच्या आणि माहितीच्या प्रचंड गर्दीच्या युगात आपल्या मातृभूमीचा इतिहास, परंपरा, लोकसंस्कृती आणि महान व्यक्तिमत्त्वांचा इतक्या अभ्यासपूर्ण, संशोधनाधारित आणि सहजसुंदर भाषेत

परिचय करून देणे, हे अत्यंत मोलाचे कार्य आहे. आपल्या लेखनातून केवळ माहिती मिळत नाही, तर खानदेशबद्दल अभिमानाची भावना जागृत होते. प्रत्येक लेख वाचतांना आपण आपल्या मातीतल्या इतिहासाशी आणि संस्कृतीशी पुन्हा नव्याने जोडले जातो. लेखमालिकेत 'खानदेश' शब्दाची उत्पत्ती, नाम चर्चा, भौगोलिक वैशिष्ट्ये, ऐतिहासिक वारसा, संत परंपरा, सामाजिक चळवळी, साहित्य, कला, लोकपरंपरा आणि विविध क्षेत्रांतील मान्यवरांचे कार्य यांचा डॉ.संजय डोडे यांनी अत्यंत परिश्रमपूर्वक व अभ्यासपूर्ण मागोवा घेतला आहे. त्यामुळे ही लेखमालिका भविष्यातील संशोधक, विद्यार्थी व खानदेश प्रेमींसाठी निश्चितच उपयुक्त संदर्भ साहित्य ठरेल, अशी मला खात्री वाटते. साहित्य व लेखन क्षेत्रातील डॉ.संजय डोडे यांच्या दीर्घ अनुभवातून साकारलेल्या लेखमालेत त्यांनी साध्या- सहज-सोप्या -ओघवत्या आणि वाचकांना आपली वाटणारी भाषा प्रयोग, ही त्यांच्या लेखन शैलीची वैशिष्ट्ये सांगता येतील.त्यामुळे प्रत्येक लेख शेवटपर्यंत वाचण्याची उत्सुकता कायम राहते. प्रत्येक विषयामागील संशोधन, संदर्भांचा अचूक वापर आणि वस्तुनिष्ठ मांडणी

यामुळे या लेखमालिकेचे साहित्यिक मूल्य अधिक उंचावले आहे. खानदेशची ओळख केवळ भौगोलिक मर्यादित न ठेवता त्याच्या सांस्कृतिक अस्मितेला शब्दरूप देण्याचे कार्य आपण केले आहे. ही लेखमालिका म्हणजे खानदेशच्या गौरवशाली परंपरेला वाहिलेली शब्दांजली आहे. या उल्लेखनीय आणि समाज प्रबोधनात्मक उपक्रमासाठी आपले मन:पूर्वक अभिन्नदान!... आपण असेच सातत्याने संशोधनपर आणि दर्जेदार लेखन सुरू ठेवावं!... आपल्या पुढील

साहित्यिक वाटचालीस हार्दिक शुभेच्छा!..

—डॉ.विनोद लोटन पाटील

सेवानिवृत्त संचालक, शारीरिक शिक्षण व क्रीडा विभाग, धुळे

'माझा खानदेश'... खानदेशच्या

सांस्कृतिक अस्मितेचे जतन-संवर्धन...

'आपला महाराष्ट्र' या लोकप्रिय दैनिकाच्या 'बहर' पुरवणीतील 'माझा खानदेश' ही लेखमालिका म्हणजे खानदेशच्या इतिहास, संस्कृती, लोकजीवन आणि

परंपरांचा जतन केलेला एक मौल्यवान शब्द ठेवा आहे. डॉ.संजय डोडे यांनी आपल्या अध्ययन-अध्ययन व संशोधन क्षेत्रातील दीर्घ अनुभवातून अभ्यासपूर्ण संशोधनात्मक व तथ्यपूर्ण मांडणी आणि ओघवत्या लेखन शैलीच्या आधारावर खानदेशच्या अनेक ज्ञात-अज्ञात पैलूंवर प्रकाश टाकला आहे... लेखमालिकेच्या प्रत्येक अंकातून वाचकाला आपल्या भूमीचा इतिहास नव्याने समजतो...आपल्या मातीतल्या परंपरांविषयी अभिमान निर्माण होतो.ही लेखमालिका केवळ माहितीपर नाही, तर पुढील पिढीला आपल्या वारशाची ओळख करून देणारे आणि खानदेशच्या सांस्कृतिक अस्मितेचे जतन-संवर्धन करणारे एक महत्त्वपूर्ण कार्य आहे. एखादं कार्य हाती घेणे, वर्षभर त्यासाठी अमूल्य असा वेळ देऊन ते अतिशय चांगल्या पद्धतीने पूर्णत्वास नेणे, तसे कष्टप्रद असतेही... परंतु यातून मिळणारा आनंद आणि समाधान शब्दातीत असतो... डॉ.संजय डोडे यांनी लेखमालेसाठी निवडलेला विषय... त्यांची आपल्या खानदेश भूमीबद्दलची अस्मिता, प्रेम आपुलकी, आत्मीयता दर्शवणारी आहे. त्यांच्या उल्लेखनीय साहित्यिक आणि सामाजिक योगदानाबद्दल त्यांचे मन:पूर्वक अभिन्नदन...!

—डॉ.किशोर सामुद्रे

सेवानिवृत्त, सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन, नंदुरबार

सीए नरेंद्र नेरंगार
मौ.९६७३७३०८९५

अर्थवेध

आयकर कायद्यांतर्गत व्यवसायाची निर्धारित उलाढाल/ विक्री ठरावीक मर्यादपेक्षा जास्त असलेल्या करदात्यांना त्यांच्या खाल्यांचे चार्टर्ड अकाउंटंटकडून कर लेखापरीक्षण (Tax Audit) करून घेणे आवश्यक असते. करदात्याने आयकर कायद्यातील संबंधित तरतुदींचे पालन केले आहे की नाही, तसेच त्याची खाती योग्य व अचूक पद्धतीने ठेवण्यात आली आहेत की नाही, याची पडताळणी करणाऱ्या प्रक्रियेला कर लेखापरीक्षण Tax Audit) असे म्हणतात.

आयकर कायद्यांतर्गत (कलम ६३) खातेपुस्तकांचे लेखापरीक्षण ही करप्रशासनाच्या दृष्टीने अत्यंत महत्त्वाची प्रक्रिया आहे. या लेखापरीक्षणाचा मुख्य उद्देश करदात्याने आपल्या व्यवसायाचे व्यवहार योग्य पद्धतीने नोंदविले आहेत का, उत्पन्न व खर्चाची अचूक नोंद केली आहे का आणि आयकर कायद्यातील विविध नियम व तरतुदींचे पालन केले आहे का, हे तपासणे हा आहे.

कर लेखापरीक्षणाच्या माध्यमातून करदात्याच्या आर्थिक व्यवहारांची विश्वासाहता आणि पारदर्शकता वाढण्यास मदत होते. तसेच, करदात्याला त्याचे आयकर विलगपत्र (Income Tax Return) योग्य व अचूक पद्धतीने दाखल करण्यास मदत मिळते. चार्टर्ड अकाउंटंटकडून केलेल्या लेखापरीक्षणामुळे खात्यामध्ये आढळणाऱ्या त्रुटी, विसर्जनी किंवा कायदेशीर अनुपालनातील त्रुटी वेळेेत निर्दर्शनास येऊ शकतात.

या लेखामध्ये आयकर कायद्यांतर्गत कर लेखापरीक्षणाची संकल्पना, उद्देश, लागू

होण्याच्या तरतुदी, उलाढालीच्या मर्यादा, लेखापरीक्षणाची प्रक्रिया, करदात्याच्या जबाबदाऱ्या, चार्टर्ड अकाउंटंटची भूमिका तसेच संबंधित कायदेशीर तरतुदी यांचा सविस्तर आढावा घेण्यात येणार आहे.

१) वकील, डॉक्टर, वैद्यकीय व्यवसायिक, अभियंता, आर्किटेक्ट, अंतर्गत सजावटकार (Interior Designer), अकाउंटंट, ऑडिटर आणि इतर पात्र व्यवसायिकांसाठी आयकर कायद्या अंतर्गत ऑडिट: वकील, डॉक्टर, अभियंता, आर्किटेक्ट, अकाउंटंट, ऑडिटर, अंतर्गत सजावटकार आणि इतर पात्र व्यवसायिकांची चार्टर्ड अकाउंटंटची भूमिका तसेच संबंधित कायदेशीर तरतुदी यांचा सविस्तर आढावा घेण्यात येणार आहे.

वरील व्यावसायिकांची वार्षिक व्यावसायिक प्राप्ती/ उलाढाल ५० लाखापेक्षा कमी असल्यास आणि ते अनुमानित कर आकारणी योजना (Presumptive Taxation Scheme) स्वीकारण्यास पात्र असल्यास, ते या योजनेचा लाभ घेऊ शकतात. या योजनेनुसार वार्षिक व्यावसायिक प्राप्तीच्या ५०% नफा म्हणून घोषित करून त्यानुसार आयकर भरल्यास, संबंधित अटी पूर्ण केल्याच्या परिस्थितीत आयकर कायद्या अंतर्गत लेखापरीक्षण हळू आर्विर्णी करणाऱ्या आवश्यकता राहत नाही.

२) वरील व्यावसायिकांव्यतिरिक्त इतर व्यवसाय करणाऱ्या व्यक्तींसाठी आयकर कायद्या अंतर्गत ऑडिट: वरील व्यवसायांव्यतिरिक्त इतर व्यवसाय करणाऱ्या व्यक्तींच्या बाबतीत, आर्थिक वर्षातील व्यवसायाची उलाढाल म्हणजेच वार्षिक विक्री १ कोटीपेक्षा जास्त असल्यास, आयकर कायद्यानुसार त्यांच्या खाल्यांचे लेखापरीक्षण/ऑडिट Tax Audit करणे आवश्यक असते.

मात्र, या नियमाला एक महत्त्वाचा अपवाद आहे. जर करदात्याने कलम ५८(२), अनुक्रमांक १ अंतर्गत अनुमानित

कर आकारणी योजना स्वीकारली असेल, तर संबंधित अटी पूर्ण केल्यास २ कोटीपर्यंतच्या वार्षिक उलाढालीपर्यंत लेखापरीक्षण/ऑडिट Tax Audit करण्याची आवश्यकता राहत नाही. त्यापेक्षा जास्त उलाढाल असल्यास, लागू असलेल्या तरतुदीनुसार व्यवसायाच्या खाल्यांचे लेखापरीक्षण करणे करणे आवश्यक असते.

अनुमानित कर आकारणी योजना म्हणजे व्यवसायाच्या प्रत्यक्ष नफ्याचा तपशीलवार हिशोब करण्याऐवजी कायद्यात निश्चित केलेल्या टक्केवारीनुसार विक्रीवर नफा घोषित करून त्यावर आयकर भरण्याची योजना होय. पात्र व्यवसायांच्या बाबतीत सामान्यात: विक्रीवर ६% किंवा ८% नफा गृहीत धरला जातो.

अनुमानित कर आकारणी योजनेसाठी पात्र असलेल्या करदात्याला कायद्यात निश्चित केलेल्या विक्रीवर ६% किंवा ८% पेक्षा कमी नफा दाखवायचा असल्यास, लागू असलेल्या अटीनुसार नियमित खातेपुस्तके ठेवणे आणि कलम ६३ अंतर्गत Tax Audit ऑडिट करून घेणे करणे आवश्यक असते. ज्या व्यवसायांमध्ये ९५% किंवा त्यापेक्षा जास्त व्यवहार ऑनलाईन किंवा डिजिटल स्वरूपात होतात आणि रोख व्यवहार कायद्यात निर्धारित केलेल्या मर्यादित असतात, अशा व्यवसायांसाठी ऑडिट Tax Audit ची मर्यादा सामान्य १ कोटीऐवजी १० कोटीपर्यंत असते. म्हणजेच, जर व्यवसायातील रोख व्यवहार एकूण उलाढालीच्या ५% पेक्षा जास्त नसतील, तर लागू असलेल्या इतर अटी पूर्ण झाल्यास ऑडिट Tax Audit ची उच्च मर्यादा १० कोटीपर्यंत लागू होऊ शकते. त्यापेक्षा जास्त उलाढाल झाल्यास व्यवसायाच्या खातेपुस्तकांचे Tax Audit करणे आवश्यक असते.

कर लेखापरीक्षण अहवाल सादर करणाऱ्या अंतिम मुदत काय आहे ? आर्थिक वर्ष २०२५-२६ मध्ये ज्यांना त्यांच्या व्यवसायाच्या खातेपुस्तकाचे Tax Audit (कर लेखापरीक्षण) करणे आवश्यक आहे, त्यांनी कर लेखापरीक्षण अहवाल संबंधित कर वर्षाच्या ३० सप्टेंबर २०२६ रोजी किंवा त्यापूर्वी सादर करणे आवश्यक असते. त्यानंतर, ज्या करदात्यांना कर लेखापरीक्षण/ऑडिट Tax Audit लागू आहे, त्यांनी त्यांचा Income Tax Return (ITR) ३१ ऑक्टोबर २०२६ रोजी किंवा त्यापूर्वी दाखल करणे आवश्यक असते.

व्यवसायाच्या लेखापुस्तकांचे लेखापरीक्षण न केल्यास दंड :-

आयकर कायदा, २०२५ च्या कलम ६३ नुसार ज्या करदात्याला आपल्या व्यवसायाच्या किंवा व्यवसायिक सेवांचा लेखापुस्तकांचे कर लेखापरीक्षण (Tax Audit) करणे आवश्यक आहे, परंतु त्याने लेखापरीक्षण करून घेतले नाही किंवा कलम ६३ नुसार आवश्यक असलेला लेखापरीक्षण अहवाल निर्धारित मुदतीत सादर केला नाही, तर कलम ४२८(२) अंतर्गत दंड (Fee) भरावे लागते. लेखापरीक्षण करण्यास १ महिन्यापर्यंत उशीर झाल्यास ७५,००० दंड आणि १ महिन्यापेक्षा जास्त उशीर झाल्यास १,५०,००० दंड भरावे लागते. हे शुल्क लेखापरीक्षण अहवाल सादर करण्यापूर्वी भरावे

लागते. टॅक्स ऑडिट रिपोर्ट विहित नमुन्यात दाखल करणे :-

आयकर कायद्यानुसार, ज्या करदात्याच्या व्यवसायाचे किंवा व्यवसायिक सेवांचे कर लेखापरीक्षण (Tax Audit) करणे आवश्यक आहे, त्या करदात्याच्या वर्तने नियुक्त केलेल्या चार्टर्ड अकाउंटंटने (CA) विहित फॉर्म क्रमांक २६ मध्ये कर लेखापरीक्षण अहवाल तयार करून तो इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने आयकर विभागाच्या पोर्टलवर सादर करणे आवश्यक असते. अहवाल सादर केल्यानंतर करदात्याने तो अहवाल इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने मंजूर करणे आवश्यक असते.

कर लेखापरीक्षण अहवालाला मंजुरी

परंतु जेव्हा करदात्याच्या व्यवसायाची उलाढाल वाढून Tax Audit लागू होते, तेव्हा लेखापरीक्षणासाठी व्यवसायाशी संबंधित सर्व आवश्यक कागदपत्रे व्यवस्थित उपलब्ध असणे आवश्यक असते. यामध्ये खरेदीची बिले, विक्रीची बिले, खर्चाची बिले व व्हाउचर्स, बँक स्टेटमेंट, रोख व्यवहारांची नोंद आणि इतर आवश्यक कागदपत्रांचा समावेश होतो. या कागदपत्रांच्या आधारे व्यवसायाची योग्य खाती तयार केली जातात. त्यानंतर ताळेबंद (Balance Sheet) आणि नफा-तोटा पत्रक (PA'ofit and Loss Account) तयार करून संपूर्ण खातेपुस्तके कर लेखापरीक्षण Tax Audit साठी सादर केली जातात.

त्यामुळे प्रत्येक व्यवसायिकाने आपल्या व्यवसायाची स्थिती लक्षात घेऊन वर्षाच्या सुरुवातीपासूनच सर्व आवश्यक कागदपत्रे व्यवस्थित जतन करावीत. यामुळे कर लेखापरीक्षण Tax Audit च्या वेळी कोणतीही अडचण निर्माण होणार नाही. आवश्यक कागदपत्रे कोणती आहेत यासाठी व्यवसायिकाने आपल्या चार्टर्ड अकाउंटंटचा सल्ला घेऊन वर्षभर योग्य नोंदी ठेवाव्यात.

आयकर कायद्यानुसार व्यवसायाच्या खातेपुस्तकांचे कर लेखापरीक्षण हळू आर्विर्णी हे कर कायद्याचे पालन आणि योग्य पद्धतीने खपलोश Tax Return दाखल करण्यासाठी महत्त्वाचे आहे. योग्य कागदपत्रे आणि लेखा नोंदी वेळेवर तयार केल्यामुळे कर लेखापरीक्षण आर्विर्णी प्रक्रिया सुलभ होते. तसेच, कर लेखापरीक्षण Tax Audit अहवाल निर्धारित मुदतीत सादर करणे आवश्यक असल्यामुळे प्रत्येक व्यवसायिकाने वेळेवर कागदपत्रांची पूर्तता करून आपल्या चार्टर्ड अकाउंटंटच्या मदतीने कर लेखापरीक्षण Audit प्रक्रिया पूर्ण करावी.वरील कर लेखापरीक्षण Tax Audit च्या तरतुदी प्रामुख्याने वैयक्तिक करदाते/ Individual आणि HUF हिंदू अविभक्त कुटुंब करदाते यांना लागू आहेत; दूरद, संस्था आणि कंपनी यांच्या लेखापरीक्षणासाठी स्वतंत्र कायदे व वेगवेगळ्या लेखापरीक्षणाच्या तरतुदी लागू होतात.

स्मृतिरुप आई

श्रावण महिना सुरू झाला की, मला आईची सोज्वळ प्रेमळ मूर्ती डोळ्या समोर येते. तिच्या आठवणीने डोळे पाणावतात. साधारणतः परिस्थितीत ससाराचा तोल सावरत नाही जपत, तिने मनात माणूसकीचा दीवा सतत प्रज्वलित ठेवला. प्रतिकूल परिस्थितीत सुध्दा निःस्वार्थी सेवेचे धडे आईने दिले. ‘‘लहानपणीचे दिवस सुखाचे आठवती घडी घडीं’‘.

आम्ही तीन भाऊ, पाच बहिणी, आईला अक्का म्हणत, एकत्र कुटूंब, पाहण्याचा नित्य राबता (पंचवटी तिथ्यक्षेत्र असल्याने) वडलांची खासगी नोकरी, तुटपुंज्या आमदनीत सुध्दा आकाने आदरातिथ्याचा, प्रसन्नतेचा हात कधीही आखडता घेतला नाही. संस्कारी मुले हिच खरी संपत्ती व ‘‘कुणा ना व्यर्थ हिणवावे, सर्वांना प्रेम अपांवे’’ हेच तिचे जीवन सूत्र होते. ‘‘श्रावणातील पहिल्या दिवसापासूनच परोपकारात खरे पुण्य आहे’’, हे सांगण्यासाठी प्राचीन परंपरेनुसार कहाण्या आक्का –

शनिचौक परिसरात आपल्या रसाळ वाणीने कथन करण्याचे सामाजिक व्रत तिने घेतले होते. त्याची सुरवात अन्धूटकर आजींच्या घरापासून झाल्याचे स्मरते.

कहाण्यातील सुगम, रसाळ, सुटसुटीत भाषाशैली, सांगण्याची पध्दत, कथन करतांना तिच्या भावमुद्रा हे श्रवण करतांना शोता–कथेशी प्रसंगाशी एकरुप होत असे. कहाण्यातील आटपाट नगर–निर्मळ मळे, उदकांचे तळे, बेलाचा वृक्ष, सुवर्णाची कमळे, विनायकाची देवळे, नागकन्या, देवकन्या, बाबा बाबा गुळ खा, पाणी प्या, बोडण भरणे, सप्त अप्सरा, धर्मकन्या, जलदेवता, उःशाप दासी, बटकी–खुलभर दूध, उतशील, मातशील, घेतला वसा टाकून देशील, साठा उत्तराची कहाणी–पाचा उत्तरी सुफळ संपूर्ण. ह्या शब्दाभावती गुंफलेल्या कथा त्याच्या अविट गोडव्याने मन आजही भुतकाळात रमून जाते.

दुसऱ्याला मदत करण्यासारखे पुण्य नाही असा साध्या सरळ सात्विक विचारांचा, आचारांचा वसा घेवून आईने आपले जीवित कार्य समृध्द केले. सदाचाराचा अमृतस्पर्श आईने आमच्या नेत्री लावला, समाजसेवेचा आशिर्वाद दिला. अशा आईच्या ऋणात राहाण्याचा आनंद चिरंजीव व्हावा. ॥ मातृदेवो भव ॥

–भास्कर, दीपक, विश्वास मदने परिवार
सौ. आशा अरविंद काळे

स्वातंत्र्याची ८० वर्षे : पायाभूत सुविधांच्या बळावर विकसित भारताकडे!

(पान ३ वरून) इलेक्ट्रिक मोबिलिटी, ड्रोन नेटवर्क आणि डिजिटल सार्वजनिक पायाभूत सुविधांचा व्यापक वापर – हे सर्व भारताच्या विकासाचे नवे आधारस्तंभ असतील. जागतिक पुरवठा साखळीत भारताचे स्थान अधिक मजबूत होऊ शकते. उत्पादन, संरक्षण उद्योग, सेमीकंडक्टर, हरित ऊर्जा, अंतराळ तंत्रज्ञान आणि डिजिटल सेवा या क्षेत्रात भारत जागीतील प्रमुख केंद्रांपैकी एक बनू शकतो. परंतु त्यासाठी पायाभूत सुविधांमध्ये सातत्यपूर्ण गुंतवणूक, धोरणात्मक नियोजन आणि कौशल्य विकास आवश्यक असेल.

विकसित भारताचा सर्वात मोठा आधार : जेन झी

पुढील वीस वर्षात भारताच्या प्रगतीतील सर्वात महत्त्वाचा घटक म्हणजे जेन झी पिढी. आजची ही तरुण पिढी २०४७ पर्यंत भारताच्या अर्थव्यवस्थेचे, उद्योगांचे, संशोधनाचे, प्रशासनाचे आणि तंत्रज्ञान क्षेत्राचे नेतृत्व करणार आहे. या पिढीचे सर्वात मोठे वैशिष्टय म्हणजे तिची डिजिटल साक्षरता आणि तंत्रज्ञानाशी असलेली सहज नाळ. कृत्रिम बुद्धिमत्ता, डेटा अॅनालिटिक्स, ऑटोमेशन, डिझाइन, स्टार्टअप संस्कृती, कंटेंट इकॉनॉमी आणि जागतिक स्पर्धा यांचा अनुभव या पिढीला लहानपणापासून मिळाला आहे.

जेन झी ही केवळ नोकरी शोधाणारी पिढी नाही; ती रोजगार निर्माण करणारी, नवोपक्रम करणारी आणि जागतिक बाजारपेठेत भारतीय कंपन्यांना स्पर्धात्मक बनवणारी पिढी ठरू शकते. स्टार्टअप, डीप-टेक, हेल्थ-टेक, अ‍ॅग्री-टेक, फिनटेक, हरित ऊर्जा आणि रोबोटिक्स या क्षेत्रांत भारताला पुढे नेण्याची क्षमता या पिढीत आहे.

परंतु या क्षमतेला दिशा देण्यासाठी शिक्षण व्यवस्थेत बदल, कौशल्य विकास, संशोधन, उद्योजकता आणि उद्योग-शिक्षण यांच्यातील दुवा मजबूत करावा लागेल. भारताचा लोकसंख्यात्मक लाभ (वशोसअॅरिहिल्ड वळीववशपव) तेव्हाच आर्थिक शक्तीत रूपांतरित होईल.

पायाभूत सुविधा आणि मानवी भांडवल

एक महत्त्वाची गोष्ट लक्षात घ्यावी लागेल. पायाभूत सुविधा म्हणजे केवळ कॉंक्रीट, स्टील आणि डॉंबर नाही. मानवी भांडवल ही देखील पायाभूत सुविधांचीच एक व्यापक संकल्पना आहे. चांगली शाळा, महाविद्यालये, संशोधन संस्था, आरोग्य सुविधा, डिजिटल शिक्षण आणि कौशल्य प्रशिक्षण यांमध्ये गुंतवणूक केल्याशिवाय विकसित भारताचे स्वप्न पूर्ण होणार नाही.म्हणूनच भौतिक पायाभूत सुविधा आणि मानवी पायाभूत सुविधा यांची सांगड घालणे ही पुढील वीस वर्षांची सर्वात मोठी राष्ट्रीय गरज असेल.

२०४७ चे ध्येय

स्वातंत्र्याच्या पहिल्या ८० वर्षांत भारताने पायाभूत सुविधांचा मजबूत पाया घातला. पुढील २० वर्षांत त्या पायावर विकसित भारताची इमारत उभी राहील. रस्ते, रेल्वे, बंदरे, ऊर्जा, पाणी, डिजिटल नेटवर्क आणि कुशल तरुणाई यांची सांगड घातली, तर भारत केवळ आर्थिक महासत्ता नव्हे, तर समावेशक, शाश्वत आणि तंत्रज्ञानाधारित विकसित राष्ट्र बनू शकतो.आज भारतासमोर एक ऐतिहासिक संधी आहे. १९४७ ते २०२७ हा काळ राष्ट्रनिर्मितीचा होता; २०२७ ते २०४७ हा काळ राष्ट्रपरिवर्तनाचा असू शकतो. ८० वर्षांचा प्रवास आपल्याला एक स्पष्ट संदेश देतो – राष्ट्रे घोषणांनी नाही, तर पायाभूत सुविधांनी उभी राहतात. आणि २०४७ च्या भारताला आकार देणारी सर्वात मोठी शक्ती असेल – भक्कम पायाभूत सुविधा, कुशल मानवी भांडवल आणि नव्या भारताची जेन झी पिढी. हाच विकसित भारताच्या शतकाची खरा पाया असेल.

डॉ. रोहन कुलकर्णी

MBBS, MD Medicine, IDCCM

**कन्सल्टिंग फिजिशियन, इंर्टेंसिव्हिस्ट
जवाहर एसीपीएम मेडिकल हॉस्पिटल,
साक्री रोड, धुळे. मो.९५०३४२०५९२**

प्रस्तावना- पावसाळा सुरू झाला की वातावरणात आर्द्रता वाढते, पाणी साचते आणि विविध विषाणूंचा प्रसार वेगाने होतो. त्यामुळे व्हायरल तापाची प्रकरणे मोठ्या प्रमाणात वाढतात. अनेकजण तापाला ‘‘साधा फ्लू’’ समजून औषधे घेत राहतात. मात्र काही वेळा हा ताप डेंग्यू, चिकुनगुनिया, इन्फ्लूँझा किंवा इतर गंभीर संसर्गाचे सुरुवातीचे लक्षण असू शकतो. त्यामुळे प्रत्येक तापाकडे योग्य दृष्टीकोनातून पाहणे आवश्यक आहे.

हा विषय सध्या महत्त्वाचा का ?

सध्या पावसाळ्याच्या काळात देशभरात तापाच्या रुग्णांची संख्या वाढलेली दिसून येते. शाळा, कार्यालये, सार्वजनिक वाहतूक आणि गदींच्या ठिकाणी विषाणूंचा प्रसार अधिक वेगाने होतो. वेळेवर निदान आणि योग्य उपचार केल्यास गंभीर गुंतागुंत टाळता येते तसेच संसर्गाचा प्रसारही कमी करता येतो.

कारणे- व्हायरल ताप हा विविध प्रकारच्या विषाणूमुळे होतो. त्याचा प्रसार मुख्यतः संक्रमित व्यक्तीच्या शिकणे, खोकणे, हातांचा संपर्क किंवा दूषित वस्तूंना स्पर्श केल्यानंतर होतो. काही विषाणू डاسमाफॅन्तही पसतात. कमी प्रतिकारशक्ती, अपुरी झोप, अस्वच्छता आणि गदींच्या ठिकाणी वारंवार वावर यामुळे संसर्गाचा धोका वाढतो.

लक्षणे- अचानक ताप येणे, अंगदुखी व सांधेदुखी, डोकेदुखी, घसा खवखवणे, सर्दी किंवा खोकला, थकवा व अशक्तपणा, भूक कमी लागणे, काही रुग्णांमध्ये मळमळ किंवा उलट्या

कोणाला जास्त धोका ?

लहान मुले, ६० वर्षांवरील नागरिक, गर्भवती महिला, मधुमेह, हृदयरोग, मूत्रपिंड

किंवा फुफ्फुसाचे आजार असलेले रुग्ण, कर्करोग किंवा कमी प्रतिकारशक्ती असलेले व्यक्ती, आरोग्यसेवक आणि गदींच्या ठिकाणी काम करणारे कर्मचारी.

परिणाम व गुंतागुंत- बहुतेक व्हायरल ताप काही दिवसांत बरा होतो. परंतु काही रुग्णांमध्ये न्यूमोनिया, शरीरातील पाण्याची कमतरता, रक्तदाब कमी होणे, प्लेटलेट्स कमी होणे, श्वसनाचा त्रास किंवा इतर अवयवांवर परिणाम होऊ शकतो. वृद्ध आणि गंभीर आजार असलेल्या रुग्णांमध्ये धोका अधिक असतो.

धोक्याची चिन्हे- खालील लक्षणे आढळल्यास त्वरित डॉक्टरांचा सल्ला घ्या:

श्वास घेण्यास त्रास, सतत १०३ओक किंवा

औषधे आणि डॉक्टरांच्या सल्ल्यानुसार उपचार पुरेसे असतात. प्रतिजैविक (ॲंटीबायोटिक) औषधे प्रत्येक व्हायरल तापामध्ये उपयोगी नसतात. त्यामुळे डॉक्टरांच्या सल्ल्याशिवाय ॲंटीबायोटिक्स घेऊ नयेत. गंभीर रुग्णांना रुग्णालयात दाखल करून विशेष उपचारांची गरज लागू शकते.

घरच्या घरी काळजी- – भरपूर पाणी, सूप, ताक किंवा इतर द्रवपदार्थ घ्या. – पुरेशी विश्रांती घ्या. – हलका व पौष्टिक आहार घ्या. – ताप नियमित मोजा. – स्वतःहून औषधे बदलू नका. – लक्षणे वाढल्यास त्वरित डॉक्टरांकडे जा.

प्रतिबंधात्मक उपाय- वारंवार साबणाने

मान्सूनमध्ये वाढणारे व्हायरल ताप साधा ताप समजून दुर्लक्ष करू नका!

त्यापेक्षा जास्त ताप, बेशुद्धपणा किंवा गोंधळ, रक्तस्त्राव किंवा त्वचेवर लाल ठिपके, वारंवार उलट्या, लघवी कमी होणे, छातीत दुखणे.

निदान व तपासण्या- डॉक्टर रुग्णाची लक्षणे, तपासणी आणि आजाराचा इतिहास लक्षात घेऊन आवश्यक तपासण्या सुचवतात. त्यामध्ये रक्त तपासणी, पूर्ण रक्तचित्र (उड३), गरजेनुसार डेंग्यू, मलेरिया किंवा इतर संसर्गांच्या चाचण्या तसेच छातीचा एक्स-रे किंवा इतर तपासण्या केल्या जाऊ शकतात.

उपचार- बहुतेक व्हायरल तापामध्ये पुरेशी विश्रांती, द्रवपदार्थ, ताप कमी करणारी

हात धुवा. खोकताना किंवा शिकताना रुमाल किंवा कोपराचा वापर करा. गदींच्या ठिकाणी आवश्यक असल्यास मास्क वापरा. पुरेशी झोप आणि संतुलित आहार घ्या. डसांची पैदास होणार नाही याची काळजी घ्या. आजारी असल्यास इतरांपासून योग्य अंतर ठेवा.

गैरसमज विरुद्ध सत्य

गैरसमजः प्रत्येक तापात ॲंटीबायोटिक घ्यावी लागते.

सत्यः व्हायरल तापामध्ये ॲंटीबायोटिक नेहमी आवश्यक नसते.

गैरसमजः ताप उतरला म्हणजे पूर्ण बरे

लोककल्याणकारी शासन व्यवस्थेचे निर्माते

(पान ३ वरून) दिली जात असे. महाराजांच्या न्यायी वृत्तीचा आणि कर्तव्य कठोरतेचा दरारा सर्वत्र होता. स्त्रीयांवरील अत्याचार करणा-यांच्या बाबतीत तर महाराजांनी कठोर भूमिका स्विकारून कडक शिक्षा केल्या. त्यांचे परस्त्री मातेसमान लेखणारे,शत्रूपक्षाकडील स्त्रीयांचाही सन्मान करणारे प्रगतिशील विचार श्रेष्ठ असे आहेत.

छत्रपती आपल्या प्रजेला नेहमी सांगत असत की भावा-भावामध्ये घरातील प्रश्नावरून किंवा शेतीच्या वाटाणीवरून आप-आपसात भांडू नका यातून पिढ्यात पिढयाचे वैरत्व वाढते. त्यातुन खुन व मारामा-या होतात. म्हणून महाराज

हे होऊ नये म्हणून स्वतः लक्ष घालीत असत.त्यामुळे कोणत्याही प्रकारचा तंटा निर्माण न होता शांतता निर्माण होत असे.वडिलांच्या मृत्यूनंतर जर मुलगा नसेल तर मुलीला आपला वडिलोपार्जित मालमत्तेचा हक्क मिळत असे.एवढेच नव्हेतर मुलाला व मुलीला दोघांनाही मालमत्तेचा समान वाटा देण्याची तरतुद केली होती.

छत्रपती शिवाजी महाराज हे आजही धुव्रता-या प्रमाणे जगाच्या इतिहासात सतत तळपत आहेत. काँस्मो-दा-गाडाने महाराजांच्या आदर्श शासन व्यवस्थेची, न्यायनिष्ठतेची आणि कार्यक्षम अधिका-यांच्या गुणांची

पारक करून त्यांचा योग्य तो सन्मान करण्याच्या वृत्तीची प्रशंसा केली आहे.छत्रपतींनी १७ व्या शतकामध्ये सर्व सामान्य जनतेच्या न्यायासाठी गुन्हेगाराला मृत्युदंडाची शिक्षा देऊन आदर्श शासनव्यवस्था निर्माण केली. त्यांनी भारत देशामध्ये स्वतंत्र व सार्वभौम असे स्वराज्य उभारले. स्वराज्यामध्ये कायद्यासमोर सर्व समान हा मानदंड उभा केला.छत्रपतींच्या न्यायव्यवस्थाप्रमाणे सर्व सामान्यांना न्याय दिला पाहिजे.आज लोकशाही मुल्यांवर आधारित असलेल्या प्रशासनाला बळकटी देणे हेच छत्रपतींच्या शासन व्यवस्थेचे श्रेष्ठत्व आहे.

मेघ: हा सप्ताह तुमच्यासाठी काही अडचणींचा आणि अडथळ्यांचा असणार आहे. कदाचित संभाषण व्यवस्थित होणार नाहीत, व्यवहार चोख होणार नाहीत. आरोग्याच्या तक्रारी उद्भवू शकतात.

ताणतणाव जास्त जाणवू शकतो. पण परिस्थिती तुमच्या हातात नसेल पण मनःस्थिती नक्कीच तुमची तुम्हीच सुधारू शकता! या आठवड्यात तुम्हाला तुमच्या सकारात्मकतेचा कस लावावा लागणार आहे. हातपाय गाळून बसू नका. तुमच्याकडे कौशल्य आहे, शक्ती आहे, त्यांचा नीट वापर करा. ‘‘मन करा रे प्रसन्न, सर्व सिद्धीचे कारण!’’ हे तुकोबांचे वचन लक्षात ठेवा!

तृषभ: हा सप्ताह तुमच्यासाठी मागे केलेल्या कामाचे चांगले फळ घेऊन येत आहे. कष्टांचं चीज होईल. लोकांकडून तुमचं कौतुक होण्याची शक्यता आहे. तुम्हाला हवं असलेलं नाव, हुद्दा, मान सन्मान, बक्षिस हे या सप्ताहात मिळू शकतात. एखादं अडकलेलं काम मागी लागेल. या आठवड्यात तुम्हाला तुमचे पाय जमिनीवर ठेवण्याची गरज आहे. लोकांनी मान दिला, मोठं केलं तर त्यांना खाली पाडू नका. त्यांना एकत्र घेऊन पुढे चाला. आदर्श नेतृत्व करा. अरोरावी करू नका. काही लोक तुमचा दुस्वास करू शकतात, पण तुम्ही त्यांची निंदा करू नका, त्यांना हिणवू नका!

मिथुन: हा सप्ताह तुमच्यासाठी भौतिक, आर्थिक समाधानाचा असणार आहे. जे पाहिजे ते मिळण्याची खूप शक्यता आहे. एखादं लहान ध्येय पूर्ण होईल. आर्थिक धनलाभ सुद्धा होऊ शकतो. कुटुंबामध्ये काही कारणांने आनंद राहील, एकोपा राहील. सगळे जण मिळून कुठल्यातरी आनंदात सहभागी होतील. ज्येष्ठ व्यक्ती किंवा नातेवाईकांच्या भेटीगाठी होतील. या आठवड्यात तुम्ही तुमच्या ध्येयावर पूर्ण मेहनत करण्याची गरज आहे. शेवटचा टप्पा आला आहे, चिकाटीने पुढे चाला. आपल्या माणसांवर किंवा आवडीच्या वस्तूवर पैसे खर्च करा, त्यात काही चूक नाही, फक्त अतिरेक नको!

कर्कः हा सप्ताह तुमच्यासाठी

महत्त्वाच्या वळणाचा आहे. एक प्रकारे विरकी आणणारा हा काळ असू शकतो. कष्टाचे हवे तसे फळ मिळणार नाही. विलंब होईल. पण यामुळेच तुम्ही अंतर्मुख व्हाल आणि नवीन मार्ग सापडेल! परिस्थितीचा स्वीकार करून आनंदांने मार्गक्रमण कराल. निरस व्हाल पण निराश नाही! स्वार्थ सोडून परमार्थाचा विचार येईल. या आठवड्यात तुम्ही विवेकबुद्धी आणि धीराने वागा. आत्मोन्नतीचा मार्ग शोधा. इतरांकडून फार अपेक्षा ठेवू नका, त्या पूर्ण होणार नाहीत. भौतिक पसाऱ्यातून स्वतःला थोडे अलिप्त करून बघा. एकांतात वेळ घालावा.

सिंह: हा सप्ताह तुमच्यासाठी भावनांचे

भावनांमध्ये अडकू नका. ध्येयाकडे वाटचाल करण्यासाठी लवचिक आणि चपळ रहा. ‘‘जो दुसऱ्यावरी विसंबला त्याचा कार्यभाग बुडाला!’’ हे लक्षात ठेवून स्वावलंबी व्हा!

तूळ: हा सप्ताह तुमच्यासाठी निवांत वेळ घेऊन येत आहे. तुमच्या आवडीचं काहीतरी करू शकाल. एखादा आनंदाचा कार्यक्रम होईल. मागे केलेल्या कष्टाचे फळ काही प्रमाणात मिळेल. लहानसा उत्सव साजरा कराल. समारंभामध्ये सहभागी व्हाल किंवा तुम्ही स्वतः तुमच्या आवडीच्या लोकांशी भेटी होतील. एकमेकांना सहाय्य कराल. तब्येत सुधारेल. या आठवड्यात तुम्ही एकटे राहू नका, लोकांना भेटायला

प्राधान्य घेऊन येत आहे. घरात किंवा नोकरीमध्ये लोकांचा प्रभाव राहील. समजून घेणारे लोक भेटतील. तुमच्या कलेला वाव मिळेल. काही प्रमाणात राजकारण घडू शकतं. कामामध्ये एक प्रकारचा टप्पा गाठला जाईल. या आठवड्यात तुम्हाला तुमचं वागणं बोलणं चांगलं आणि सुसंस्कृत ठेवण्याची गरज आहे. ऐकावं जनाचं करावं मनाचं, याप्रमाणे वागा. मोठ्यांसमोर नमतं घ्या. कोणालाही हिणवू नका. कोणा अनुभवी व्यक्तीचा सल्ला घेऊन मग निर्णय घ्या. तुमच्या जवळच्या व्यक्तींची चांगली काळजी घ्या!

कन्या: हा सप्ताह तुमच्यासाठी महत्त्वाचा आहे, शक्ती आणि सामर्थ्य देणारा आहे. तुमचा आत्मविश्वास चांगला राहील, इच्छाशक्ती भक्कम राहील. कोणतीही समस्या सोडवायला तुम्हाला योग्य मार्ग सुचतील. या आठवड्यात तुमच्यासाठी सगळ्यात महत्त्वाचे आहे संसाधनांचा योग्य उपयोग. काहीही वाया घालवू नका आणि कशाचाही अतिवापर करू नका. बुद्धीने निर्णय घ्या,

जा. मन मोकळे हसा आणि मन मोकळे बोला. लोकांचे मत जाणून घ्या, त्यांना बोलतं करा. तुमच्या जवळच्या माणसांशी आवर्जून संवाद साधा. स्वार्थबुद्धी सोडा.

वृश्चिक: हा सप्ताह तुमच्यासाठी बऱ्याच गोष्टी एकाच वेळी घेऊन येणार आहे. त्यामुळे तुमची तारांबळ उडू शकते. तुम्हाला ओझं वाहून नेत असल्याप्रमाणे वाटू शकतं. एक प्रकारचं दडपण आणि ताण येऊ शकतो. पण हा शेवटचा टप्पा आहे हे लक्षात ठेवा! या आठवड्यात तुम्ही अनेक गोष्टी स्वतःवर ओढवून घेऊ नका, त्याचा तुम्हाला त्रास होऊ शकतो. मान, पाठ, डोकं आणि डोळे यांच्याकडे लक्ष द्या. जेव्हा तुम्हाला वाटत असेल तेव्हा मदत नक्की मागा. जगात अजून मदत करणारी चांगली माणसं आहेत यावर विश्वास ठेवा!

धनुः हा सप्ताह तुमच्यासाठी जलद गतीचा आहे. तुमच्या कामात तुम्हाला नवीन संकल्पना सुचतील. थोडे मतभेद आणि वादविवाद देखील संभवतात पण एकुणात परिस्थीत चांगली राहील.

झाले. सत्यः काही संसर्गामध्ये गुंतागुंत नंतरही होऊ शकते.

गैरसमजः तापात पाणी कमी प्यावे.

सत्यः तापात शरीरातील पाण्याची गरज वाढते.

डॉक्टरांचा सल्ला- दोन ते तीन दिवसापेक्षा जास्त ताप राहणे, श्वास घेण्यास त्रास होणे, रक्तस्त्राव, तोत्र अशक्तपणा किंवा इतर गंभीर लक्षणे दिसल्यास विलंब न करता डॉक्टरांकडे जा. स्वतः औषधे घेण्यापेक्षा योग्य तपासणी करून उपचार सुरू करणे अधिक सुरक्षित असते.

भारत व जगातील परिस्थिती-

पावसाळ्यात भारतात दरवर्षी व्हायरल ताप, डेंग्यू, चिकुनगुनिया आणि इन्फ्लूँझाच्या रुग्णसंख्येत वाढ दिसून येते. जगभरातही ऋतुनुसार श्वसनविषयक विषाणूंचे संक्रमण वाढते. हवामानातील बदल, वाढती लोकसंख्या आणि शहरीकरणामुळे संसर्गजन्य आजारांचे आव्हान अधिक गंभीर होत आहे. त्यामुळे सार्वजनिक आरोग्य, स्वच्छता आणि लसीकरण यांचे महत्त्व दिवसेंदिवस वाढत आहे.

५ झटपट आरोग्य टिप्स- १. ताप आला तर भरपूर पाणी प्या आणि विश्रांती घ्या. २. डॉक्टरांच्या सल्ल्याशिवाय ॲंटीबायोटिक घेऊ नका. ३. हातांची स्वच्छता आणि खोकताना शिष्टाचार पाळा. ४. ताप तीन दिवसापेक्षा जास्त राहिल्यास तपासणी करून घ्या. ५. डसांची पैदास रोखण्यासाठी घर व परिसर स्वच्छ ठेवा.

निष्कर्ष- व्हायरल ताप हा बहुतेक वेळा सौम्य असला तरी काही वेळा तो गंभीर संसर्गाचे सुरुवातीचे लक्षण असू शकतो. योग्य लक्ष निदान, पुरेशी विश्रांती, योग्य उपचार आणि स्वच्छतेच्या सवयी यामुळे बहुतेक रुग्ण पूर्णपणे बरे होतात. पावसाळ्यात तापाकडे दुर्लक्ष करू नकावेळीच डॉक्टरांचा सल्ला घ्या आणि स्वतःसह आपल्या कुटुंबाचेही संरक्षण करा.

पान १ वरून

आजपासून दामिनी पथकांची स्थापना

सुरक्षिततेची भावना निर्माण होईन. दामिनी पथकाच्या सततच्या गस्तीमुळे टवाळखोर, छेडछाड करणारे आणि असामाजिक घटकांवर धाक निर्माण होईल. आपत्कालीन परिस्थितीत किंवा अनुचित घटना घडत असतांना दामिनी पथक तात्काळ घटनास्थळी पोहोचून मदत करणे सुलभ होईल.

दामिनी पथक कार्यरत

शाळा, महाविद्यालय, बस स्थानक, रेल्वे स्टेशन, उद्याने, बाजारपेठा आणि निर्जन रस्ते अशा संवेदनशिल सार्वजनिक ठिकाणी नियमित गस्त करतील. विद्यार्थिनी व महिलांची छेड काढणाऱ्या टवाळखोरांना पकडून त्यांच्यावर कायदेशीर कारवाई करणे किंवा योग्य ती समज देणे. शाळा, कॉलेज मधील मुलींना सुरक्षिततेचे धडे देणे, गुड टच, बॅड टच विषयी जागृती करणे. कोर्टुंबिक व सामाजिक समस्यांमध्ये पीडित महिलांचे समुपदेशन करणे, त्यांना योग्य ते कायदेशीर मार्गदर्शन व मदत मिळवून देणे. महिला सुरक्षेसाठी उपलब्ध असणारे हेल्पलाईन नंबर (उदा. डायल ११२) आणि सुरक्षितता अॅप्स बाबत महिलांमध्ये जागृती निर्माण करणे. गर्दीचे सण-उत्सव, मेळावे किंवा आंदोलनांच्या विशेष प्रसंगी महिलांच्या सुरक्षेसाठी विशेष गस्त करणे.

पो.नि.विनोद पाटील यांना राष्ट्रपती पदक

असणाऱ्या गुप्त वार्ता विभागाचे निरीक्षक विनोद पाटील यांना गुणवत्तापूर्ण सेवेबद्दल राष्ट्रपती पदक जाहीर करण्यात आले आहे. यापुर्वी २०१९ मध्ये विनोद पाटील यांना पोलिस महासंचालकांकडून पदक जाहीर करून सन्मानित करण्यात आले होते. विशेष म्हणजे विनोद पाटील यांचे वडिल निवृत्त पोलिस उपअधीक्षक प्रभाकर पाटील यांना १९८२ मध्ये गुणवत्तापूर्ण सेवेबद्दल आणि १९८५ मध्ये वैशिष्ट्यपूर्ण सेवेबद्दल राष्ट्रपती पदकाने सन्मानित करण्यात आले होते.

कपाट दुरुस्तीच्या बहाण्याने चोरी

येथून विधी सधर्पग्रस्त बालकास ताब्यात घेत विचारपूस केली. पथकाने त्याची बॅगची तपासणी केली असता, तिच्यात सोने चांदीचे दागिने मिळाले, दागिने बाबत विचारपूस केली असता, त्याचा काका पातालसिंग शिकलीकर, (रा. एकतानगर, नालवे रोड, नंदुरबार) (म.रा.) याने अंजनविहिरे गावातून दिवसा चोरी १५ हजारांचे ५ ग्रॅफ कानातील सोन्याचे टॉंगल, जोड, १० हजारांचे सोन्याचे गळयातील पॅडल, १० हजारांची सोन्याची अंगठी, चांदीची चाळ, कडे, साखळया, चांदीचा मुकुट तसेच बॅग, कानस, हातोडी, पकड व चावीचा गुच्छा (चोरी करण्यासाठीचे साहित्य) असा एकूण ४९ हजारांचा मुद्देमल हस्तगत केला.संशयित पातालसिंग शिकलीकर बेपत्ता असून त्याचा शोध घेण्यात येत आहे. त्याच्यावर शिरपूर, नंदुरबार येथील पोलीस ठाण्यात यापूर्वीच गुन्हे दाखल आहेत. पोलीस अधीक्षक विशाल आनंद, अपर पोलीस अधीक्षक अजय देवरे यांचे मार्गदर्शनाखाली स्थानिक गुन्हे शाखेचे पोलीस निरीक्षक ज्ञानेश्वर वारे, उपनिरीक्षक अमित माळी, हवालदार प्रशांत चौधरी, चेतन बोर्से, विनायक खैरनार, कफलेत सुर्यवंशी, हर्षल चौधरी, राहुल गिरी, अशेल पाटील व अश्वेल झाधव यांनी कारवाई केली.

४८० किलो गांजा जप्त

मदन भरतसिंग पावरा (रा. टिटवापाणी, ता. शिरपूर) आणि अमित थावच्या पावरा (रा. चिलारे, ता. शिरपूर) यांनी कपाशी पिकामध्ये मानवी मेंदूर विपरीत परिणाम करणाऱ्या गांजासदृश अमली पदार्थांची बेकायदा लागवड केल्याची माहिती पोलीसांना मिळाली होती.त्यानुसार पोलीसांनी वनविभागाचे दोन शासकीय पंच, वजनकाटाधारक, छायाचित्रकार तसेच राष्त्रपत्रित अधिकारी यांचे उपस्थितीत छापा टाकला. या कारवाईत मदन पावरा याच्या किंवा वनजमिनीवरील शेतातून ३०० किलो गांजासदृश पदार्थ, तर अमित पावरा याच्या शेतातून १८० किलो गांजासदृश पदार्थ जप्त करण्यात आला. जप्त मुद्देमालाची एकूण किंमत सुमारे २४ लाख रुपये असल्याचे पोलीसांनी सांगितले.या प्रकरणी शिरपूर तालुका पोलीस ठाण्यात गुन्हा रजिस्टर क्रमांक २३२/२०२६ अन्वये गुनीकारक औषधी द्रव्ये व मनोव्यापारावर परिणाम करणारे पदार्थ अधिनियमांतर्गत कलम ८(क),२० (अ)(आय) व २८ अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.पोलीसांची चाहूल लागताच दोन्ही संशयित आरोपी शेतातून पसार झाले असून त्यांचा शोध सुरू आहे. या कारवाईमुळे अतिदुर्गम भागात वनजमिनीवर सुरू असलेल्या बेकायदा गांजा लागवडीचा प्रश्न पुन्हा ऐरणीवर आला आहे. ही कारवाई पोलीस अधीक्षक विश्वास आनंद, अपर पोलीस अधीक्षक अजय देवरे आणि उपविभागीय पोलीस अधिकारी सुधीर पाटील यांच्या मार्गदर्शनाखाली करण्यात आली. पोलीस निरीक्षक जयपाल हिरे, पोलीस उपनिरीक्षक मनोज कचेरे, पोलीस उपनिरीक्षक मिलिंद पवार तसेच पोलीस अंमलदारांनी कारवाईत सहभाग घेतला.

मतदारांनी १७ ऑगस्टपर्यंत गणना

होणार नाही, त्या मतदारांची नावे प्रारूप मतदार यादीत समाविष्ट होणार नाहीत. त्यामुळे सर्व मतदारांनी आपल्या मतदान भागातील बीएलओशी संपर्क साधून तातडीने गणना प्रपत्र भरून जमा करावे. मतदार यादीत नाव कायम राहण्यासाठी प्रत्येक पात्र मतदाराने विहित मुदतीत गणना प्रपत्र सादर करणे आवश्यक आहे. असेही आवाहन धुळे शहर सहाय्यक मतदार नोंदणी अधिकारी तथा अपर तहसीलदार श्रीमती हिगे यांनी प्रसिद्धीपत्रकाद्वारे स्पष्ट केले आहे.

आदिवासी जमीन प्रकरणात..

आला आहे. विजय विठ्ठल देवरे यांनी हिमाम्न भुच्या भिल यांच्या वतीने विठ्ठल झिपरू पाटील यांना जमीन विकल्याचे नमूद करण्यात आले आहे. त्यानंतर फेरफार नोंद क्रमांक तुसुर संस्थेच्या वतीने मुख्य प्रवर्तक विठ्ठल झिपरू पाटील यांचे नाव ७/१२ उतऱ्यावर लागल्याचे निवेदनात म्हटले आहे.या व्यवहारामुळे आदिवासी जमीनधारक भूमिहीन झाले असून, जिल्हाधिकाऱ्यांच्या आदेशानुसार मिळणारा जमिनीचा मोबदला प्रत्यक्षात मिळाला नसल्याचा आरोप करण्यात आला आहे. तसेच जनरल पॉवर ऑफ अ‍ॅटर्नीचा वापर करून खरेदीखत करण्यात आल्याचा दावा करण्यात आला आहे. आदिवासी जमीनधारक अशिक्षित असल्याचा गैरफायदा घेत बिगर आदिवासी व्यक्ती आणि तत्कालीन अधिकारी-कर्मचाऱ्यांनी संगनमताने फसवणूक केल्याचा आरोपही निवेदनात करण्यात आला आहे.दरम्यान, विठ्ठल झिपरू पाटील यांनी जमिनीचा ताबा व मारहाणीच्या संदर्भात धुळे दिवाणी न्यायालयात र. मू. नं. ३११/२०१७ अन्वये दावा दाखल केल्याचे निवेदनात नमूद आहे. तसेच शेड्युल टाईड रेस्टोरेशन अ‍ॅक्ट, १९७४ अन्वये अपर विभागीय आयुक्त, नाशिक विभाग यांच्या न्यायालयात आरटीएस क्र. ५७०/२०२६ अंतर्गत अपील दाखल करण्यात आले असून, त्याची अंतिम सुनावणी १७ ऑगस्ट २०२६ रोजी होणार असल्याचे सांगण्यात आले.दिवाणी न्यायालयातील दावा आणि अपर विभागीय आयुक्तांच्या न्यायालयातील प्रकरणातील मुद्दे वेगवेगळे असल्याने दोन्ही न्यायालयांचे अधिकारक्षेत्र स्वतंत्र असल्याचा दावा निवेदनकर्त्यांनी केला आहे. आदिवासी जमिनीच्या मालकी हक्काबाबत तसेच जिल्हाधिकाऱ्यांच्या फेव्हरी रोजीच्या आदेशाविरोधातील कार्यवाहीबाबत संबंधित महसूल न्यायालयाला अधिकार असल्याचे त्यांनी नमूद केले.अधिनस्थ अधिकारी व कर्मचारी चुकीची किंवा अपूर्ण माहिती देण्याची शक्कत असल्याने अहवाल तयार करताना विशेष दक्षता घ्यावी, अशी मागणीही करण्यात आली आहे. मूळ अभिलेख, महसूल नोंदी, संबंधित कायदेशीर तरतुदी आणि प्रत्यक्ष वस्तुस्थितीचा सखोल विचार करूनच अहवाल तयार करावा. कोणत्याही पक्षाच्या प्रभावाखाली न जाता न्याय, निष्पक्षता आणि संवैधानिक मूल्यांचे पालन करावे, अशी मागणी निवेदनातून करण्यात आली.निवेदन देताना राम भील, शाम भील, गोकुळ भील, राजन वाघ, संतोष मोरे, मनोज दिवरे, पिंटू भील, चैत्राम मोरे, राहुल मोरे, सुमनबाई भील, आशा भील, लताबाई मोरे, संदीप भील, विजय भील आदी नागरिक उपस्थित होते.

पटेल कला व विज्ञान महाविद्यालयात स्पर्धा परीक्षेवर व्याख्यानाला प्रतिसाद

शिरपूर, दि. १४ - आदिवासी युवती विकास मंचाच्या वतीने जागतिक आदिवासी दिनानिमित्त एच.आर. पटेल कला व विज्ञान महिला महाविद्यालयात स्पर्धा परीक्षा व क्रीडा क्षेत्रातील संधी या विषयावर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते.

प्रभारी प्राचार्य डॉ. गजानन पाटील व प्रमुख पाहुणे सुभाष पावरा यांच्या हस्ते भगवान बिरसा मुंडा यांच्या प्रतिमेचे पूजन करून कार्यक्रमाला सुरुवात झाली.

आजच्या स्पर्धात्मक युगात विद्यार्थिनींनी शिक्षणासोबतच स्पर्धा परीक्षा व क्रीडा क्षेत्रातील उपलब्ध संधींचा लाभ घेऊन आपल्या व्यक्तिमत्त्वाचा विकास साधावा, असे प्रतिपादन अमरीशभाई आर. पटेल अकॅडमीचे मुख्य प्रशिक्षक तथा प्रमुख वक्ते सुभाष पावरा यांनी केले. त्यांनी विद्यार्थिनींना विविध क्रीडा प्रकारांचे महत्त्व, क्रीडा क्षेत्रातील उपलब्ध संधी तसेच खेळातील सातत्य, मेहनत व जिद्द याबाबत मार्गदर्शन केले.

यावेळी एमपीएससी, यूपीएससी व सरळ सेवा यांसह विविध स्पर्धा परीक्षांची तयारी, अभ्यासाचे नियोजन आणि

उपलब्ध संधींचा योग्य वापर याबाबतही मार्गदर्शन करण्यात आले. क्रीडा क्षेत्रात उल्लेखनीय कामगिरी करणाऱ्या पावरा लक्ष्मी राजाराम, पावरा सलोनी कांतीलाल, वसावे निकिता रणजित, पावरा मंजू देविदास, पावरा शितल कैलास या विद्यार्थिनींचा सत्कार करण्यात आला. आदिवासी युवती विकास मंचाच्या वतीने क्रीडा क्षेत्रात यशस्वी कामगिरी करणाऱ्या विद्यार्थिनींचा प्रमुख पाहुणे सुभाष पावरा यांच्या हस्ते सत्कार करण्यात आला. विद्यार्थिनींच्या कामगिरीचे कौतुक करून त्यांना पुढील वाटचालीसाठी शुभेच्छा देण्यात आल्या.

प्रभारी प्राचार्य डॉ. गजानन पाटील यांनी विद्यार्थिनींनी केवळ पदवीपुरते शिक्षण मर्यादित न ठेवता स्पर्धा परीक्षा, क्रीडा व अन्य क्षेत्रांतील संधींचा शोध घ्यावा, असे आवाहन केले. विद्यार्थिनींनी आपल्या क्षमता ओळखून ध्येय निश्चित करावे आणि त्यासाठी सातत्यपूर्ण प्रयत्न करावेत, असेही त्यांनी सांगितले.

प्रा. केशव तडवी यांनी प्रास्ताविकातून आदिवासी युवती विकास मंचाची उद्दिष्टे, कार्यपद्धती, विविध उपक्रम तसेच आदिवासी युवतींच्या सर्वांगीण विकासासाठी

पान १ वरून

जबरी चोरीसह घरफोडी करणाऱ्या

घेण्यात येत आहे. गुरुचणसिंग शिकलकर याच्याविरुद्ध यापूर्वीही गुन्हे दाखल आहेत.पोलीस अधीक्षक धुळे विशाल आनंद, अपर पोलीस अधीक्षक अजय देवरे यांचे मार्गदर्शनाखाली स्थानिक गुन्हे शाखेचे अधिकारी पोलीस निरीक्षक ज्ञानेश्वर वारे, उपनिरीक्षक अमरजित मोरे, अमित माळी, हवालदार योगेश चव्हाण, प्रल्हाद वाघ, दिनेश परदेशी, तुषार सुर्यवंशी, सतिष जाधव, हेमंत बोर्से, मच्छिंद्र पाटील, महेंद्र सपकाळ, अमोल पाटील, सुनिल पाटील, अमोल जाधव यांनी कारवाई केली.

दुर्घटनेत सात जण ठार

अडकले आहेत. बचाव दलाने चौदा लोकांना सुरक्षित बाहेर काढले आहे.

या वाचवलेल्या लोकांपैकी तेरा जखमींवर गोपेश्वर येथील जिल्हा रुग्णालयात उपचार सुरू आहेत. तर, एका गंभीर जखमी व्यक्तीला श्रीनगर येथील उच्च केंद्रात पाठवण्यात आले आहे. बोगद्यात पाणी आणि दिगारा आल्यामुळे बचावकार्य आव्हानात्मक बनले आहे. अडकलेल्या लोकांना सुरक्षित बाहेर काढण्यासाठी बचाव पथके प्रयत्न करत आहेत. प्रशासनासोबतच एनडीआरएफ, एसडीआरएफ आणि लष्कराची पथके घटनास्थळी तैनात आहेत. बोगद्यात अडकलेल्या लोकांच्या बचावासाठी लष्कराचे पथकही तैनात करण्यात आले आहे. मुख्यमंत्री पुष्करसिंह धामी घटनास्थळी पोहोचले आहेत आणि ते स्वतः बोगद्यात जाऊन मदत आणि बचाव कार्याची पाहणी करत आहेत. यानंतर मुख्यमंत्री गोपेश्वर येथील जिल्हा रुग्णालयात जातील, जिथे ते जखमींची भेट घेऊन त्यांची विचारपूस करतील.

पोलीस,अग्निशमन ३०१ जवानांना शौर्य पदके

शोभा दत्ता, मनोज बॅनर्जी, गिनी राणा, संजय कुमार सामल, रमेश चंद आणि मदनलाल धिमान यांचा समावेश आहे. या पुरस्कारांमध्ये पोलीस अधीक्षक, अतिरिक्त पोलीस अधीक्षक, उपअधीक्षक आणि सहाय्यक उपनिरीक्षक पदांवरील अधिकाऱ्यांचा समावेश आहे. सीबीआयच्या विविध युनिटमध्ये कार्यरत असलेल्या अधिकारी-कर्मचाऱ्यांनी तपास, कायदेशीर कामकाज, तांत्रिक सेवा, प्रशासकीय कामकाज आणि क्षेत्रीय स्तरावर दिलेल्या योगदानाची दखल घेत हा सन्मान करण्यात आला आहे. शौर्य, कर्तव्यनिष्ठा आणि उत्कृष्ट सेवेसाठी देण्यात आलेल्या या पदकांमुळे देशाच्या सुरक्षेसाठी आणि नागरिकांच्या संरक्षणासाठी कार्यरत असलेल्या जवानांच्या योगदानाचा गौरव झाला आहे.

एल.सी.बी.ने जबरी चोरीसह घरफोडी

कुणाल कानकाटे, विधानसभा संघटक चंद्रकांत देवरे यांच्या प्रमुख मार्गदर्शनाखाली नवनियुक्त विधानसभा संपर्क प्रमुख संजय गुजर यांचा तालुक्याच्या वतीने सत्कार करण्यात येणार असून तालुक्यात पक्षाची संघटनात्मक ताकद वाढविणे, बुध स्तरावरील यंत्रणा सक्षम करणे, रिक्त पदांवर सक्षम पदाधिकाऱ्यांना जबाबदारी निश्चित करणे, हा प्रमुख उद्देश बैठकीचा आहे. सदर बैठकीस साक्षी व पिंपळनेर तालुक्यातील प्रमुख पदाधिकाऱ्यांनी उपस्थित राहावे असे आवाहन तालुका प्रमुख चंद्रकांत देसले (साक्षी), तुषार गवळी (पिंपळनेर), साक्षी शहर प्रमुख हिमंत सोनवणे, पिंपळनेर शहर प्रमुख अतुल चौधरी, भुपेश शहा, प्रकाश पाटील, प्रविण वाणी, जयप्रकाश भामरे, पंजाबराव गांगुर्डे, नानु पगारे, दिपक वाणी, आप्पा भरत जोशी, रमेश शेवाळे, दत्तात्रय गुरव, वैभव भिंगारे, केशव शिंदे, भुषण महाजन, तानाजी कारंडे, बाबुराव टाटीया, विश्वास मुजगे, मनोज खैरनार, मयूर नॉंदे, शितामण ठाकरे, अलकाताई जाधव, हर्षल सोनवणे, राकेश जैन, जितेंद्र जैन, शिक्षक सेनेचे अशोक सोनवणे यांनी केले आहे.

शाळा-महाविद्यालयांत देशभक्तीपर कार्यक्रम

शाळांना प्रत्यक्ष भेट देऊन विद्यार्थ्यांनी साकारलेल्या कलाकृतींचे कौतुक केले व त्यांचे अभिनंदन केले. तसेच शिक्षक आणि विद्यार्थ्यांनी हर घर तिरंगा अभियानात स्वयंस्फूर्तीने दिलेले योगदान अत्यंत मोलाचे असल्याचे सांगत, देशप्रेमाची ही ज्योत प्रत्येकाच्या मनात सदैव तेवत राहावी, असे आवाहन त्यांनी केले. मनपाच्या या उपक्रमांमुळे विद्यार्थ्यांमध्ये राष्ट्रभक्ती, राष्ट्रीय एकात्मता आणि तिरंग्याविषयीचा अभिमान अधिक दृढ होत असून, हर घर तिरंगा अभियानाला नागरिकांकडूनही उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळत आहे.

मंचाची भूमिका याबाबत माहिती दिली. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन भाग्यश्री चव्हाण यांनी केले.

यावेळी डॉ. मनीषा चौधरी, डॉ. इंदिरा गिरासे, डॉ. विंधा पाटील, समितीचे सदस्य प्रा. अंकेश पावरा, प्रा. गुलाबसिंग वळवी यांच्यासह महाविद्यालयातील विद्यार्थिनी मोठ्या संख्येने उपस्थित होत्या.

शहाद्यात भव्य तिरंगा रॅली

शहादा, दि. १४ (का.प्र.) - शहादा शहरात व्हॉलंटरी महिला मंडळ शाळा, लाडकोबाई माध्यमिक शाळा व विद्यार्थी परिषद यांच्या संयुक्त विद्यमाने भव्य तिरंगा रॅलीचे उत्साहात आयोजन करण्यात आले. हातात राष्ट्रध्वज घेतलेल्या विद्यार्थ्यांनी देशभक्तीपर दिलेल्या घोषणांनी संपूर्ण शहर दुमदुमून गेले होते. या रॅलीमुळे शहाद्यात सर्वत्र देशभक्तीमय वातावरण निर्माण झाले.तिरंगा रॅलीची सुरुवात व्हॉलंटरी महिला मंडळ शाळेपासून करण्यात आली. तेथून निघालेली ही रॅली जनता चौक, नगरपालिका, गांधी पुतळा, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर पुतळा, स्टेट बँक आणि विकास हायस्कूल या प्रमुख मार्गावरून मार्गक्रमण करत पुन्हा शाळेच्या परिसरात पोहोचली. या प्रवासात विद्यार्थ्यांनी हातात तिरंगा घेऊन भारतामातेचा जयघोष करत विविध देशभक्तीपर घोषणा दिल्या. विद्यार्थ्यांच्या या उत्स्फूर्त सहभागामुळे रॅलीत विशेष उत्साह पाहायला मिळाला.

फरशी पुलावरील वाहतुक १९ ऑगस्टपर्यंत बंद

धुळे, दि.१४- धुळे शहरातील पंचमुखी मारुती मंदिर ट्रस्ट आयोजक यांनी श्रावणमासानिमित्ताने पंचमुखी हनुमान मंदिरात महारूद महापूजा व शोभा यात्रा आयोजित केली असल्याने १५ ते १९ ऑगस्ट, २०२६ दरम्यान पंचमुखी हनुमान मंदिर, नदी किनारी या मार्गावरील वाहतुक तात्पुरती

बंद करण्यात येत असल्याची अधिसूचना जिल्हा पोलीस अधीक्षक विशाल आनंद यांनी निर्गमित केली आहे. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम १९५१ चे कलम ३३ (१) (ब) द्वारे प्राप्त अधिकाराचा वापर करून फरशी पुलावरील वाहतुक १५ ते १९ ऑगस्ट, २०२६ पावेतो सकाळी ९.०० ते सायंकाळी २०.०० वाजेपर्यंत

बंद करण्यात येत आहे. या काळात या मार्गावरून येणाऱ्या व जाणाऱ्या सर्व वाहनधारकांनी गणपती पुल किंवा वीर सावरकर पुतळ्या जवळील लहान पुलाचा वापर करून प्रशासनास सहकार्य करावे. असे आवाहन जिल्हा पोलीस अधीक्षक विशाल आनंद यांनी एका प्रसिद्धी पत्रकान्वये केले आहे.

१६ वे पुण्यस्मरण

कालकथित दलितमित्र आप्पासाहेब उर्फ

निर्गुण वजीर रामराजे

(निर्वाण - १५ ऑगस्ट २०१०)

* आपले शोकाकुल *

डॉ. नागसेन एन. रामराजे (एम्.डी.)

डॉ. सुष्मा एन. रामराजे (एम्.डी.)

चि. हर्षवर्धन एन. रामराजे

समस्त रामराजे कुटुंब

विकणे आहे
वलवाडी गोंदर रोड दुकान
फर्निचर पीओपीसह
विकणे आहे. व भोकर
शिवारात विमानतळ फाटा
सर्व्हे नं.९/१/२ मधील
प्लॉट विकणे आहे.
9011894666

पाहिजेत
 अनुभवी स्टाफ भरणे आहे.
 १. आर.एम.ओ. (MBBS/ B A M S / B H M S / BUMS)- २
 २. कॉम्प्युटर ऑपरेटर- २
 ३. नर्सिंग स्टाफ (सिस्टर/ ब्रदर)-४
 ४. रिसेशनिस्ट- २
 ५. वॉर्डबॉय- २
 ६. वॉचमन- २
 अर्जासह समक्ष भेटणे वेळ दुपारी १ ते ३
निरायम हॉस्पिटल
 व श्वास किटिकल केअर
 व सिटी स्कॅन सेंटर, ८० फुट रोड, धुळे

पाहिजेत
• नर्स (ANM GNM)
• R.M.O
• रिसेशनिस्ट
• B.Sc.ऑप्टोमेट्रीस्ट
 संपर्क
यशोदा हॉस्पिटल व नेग्रालय
 दत्त मंदीर देवपूर, धुळे
 मो. ८३२९२४९३८६

पाहिजेत
 होलसेल मेडिकलमध्ये कामासाठी मुले/मुली पाहिजेत.
 १)कॉम्प्युटर ऑपरेटर अकाऊंटंट
 २) सेल्समन बाहेर गावांसाठी
 ३) मदतनीस
 :- संपर्क :-
संजय मेडिकल्स
 गल्ली नं. २ धुळे

पाहिजेत
 यश दाताच्या दवाखान्यात काम करण्यासाठी पुर्णवेळ/अर्धवेळ कपाउंडर पाहिजे
 ६ वी गल्ली H.D.F.C. बँकेच्या समोरील गल्लीत भेटण्याची वेळ दुपारी १२।। ते २ संध्या. ६।। ते ८

ड्रायव्हर पाहिजे
 राजवाडे संशोधन मंडळात आकर्षक वेतनावर, अनुभवी ड्रायव्हर कम शिपाई त्वरीत पाहिजे उमेदवारांनी अर्जासह संपर्क साधावा.
 :- संपर्क :-
राजवाडे मंडळ, धुळे
9511836404

फ्लॅट भाड्याने देणे
2 BHK फ्लॅट व 1 BHK फ्लॅट भाड्याने देणे आहे.
इंडियन बँकच्या वरती जुनी मर्चंट बँक शेजारी ग.नं.६, धुळे.
 :- संपर्क :-
9823074633

ब्राम्हण पाहिजे
 मंदिराच्या दैनंदिन पूजेसाठी ब्राम्हण पाहिजे,
 वेळ सकाळी ६ ते १२, सायं. ४ ते ८
 भेटण्याची वेळ सायं. ९ ते ६
 :- संपर्क :-
श्री. जलाराम मंदिर
नटराज टॉकीज मागे, धुळे

Godrej

27 वर्षांपासून गोदरेज कंपनीचे ऐकमेव अधिकृत डिलर .

आजच खरेदी करा गोदरेजचे प्रॉडक्ट आणि मिळवा भव्य रोख सुट

0% फायनान्सची सुलभ E.M.I सुविधा उपलब्ध.

1) पॅनकार्ड 2) आधार कार्ड 3) बँक पासबुक व चेक

59 वर्षांपासून आपल्या सेवेत...

अधिकृत विक्रेते

श्री महावीर इलेक्ट्रीक अँड टी.व्ही.

श्रीराम मंदिराजवळ, फुलवाला चौक, आग्रा रोड, धुळे

फोन: 229162, 235763